

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Čuvajte Jugoslaviju!

Izlazi svake subote ◆ Godišnja pretplata 50 din ◆ Uredništvo i uprava Prestolonaslednikov trg 34 ◆ Telefon uredništva 30-866 i 26-516, uprave 30-866 ◆ Račun Poštanske štedionice br. 57.686 ◆ Oglasi po ceniku ◆ Rukopisi se ne vraćaju ◆

Beograd, 6 septembar 1937
God. VIII ◆ Broj 26 i 27

ROĐENDAN NJEGOVOG VELIČanstva KRALJA PETRA II

PROGLAS SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE bračkim župama, društvima i četama

Današnjim danom Nj. V. Kralj Petar II ulazi u 15-tu godinu, u vedro i jasno proleće svoga života, dragocenog za ceo naš jugoslovenski narod i našu domovinu Jugoslaviju.

Na današnji radosni dan jugoslovensko Sokolstvo, učlanjeno u veliku periodicu Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije, pozdravlja Mladog Kralja i prvog Sokola, Sina velikog Oca i potomka slavnih dedova Karađorđevića. Naše Sokolstvo, iz cele Kraljevine Jugoslavije, upire danas svoje poglеде nadi, ponosu i najvišem simbolu snage jugoslovenskog naroda i jugoslovenske države.

Na današnji 15-ti rođendan Kralja Petra II jugoslovensko Sokolstvo pridružuje se radosti uzođite majke, Nj. V. Kraljice Marije. Pridružuje se radosti kraljevske braće i cele kraljevske porodice; pridružuje se radosti celog jugoslovenskog naroda, upućujući svoje molitve za zdrav i dug život i srećnu vladavinu svoga Kralja.

Jugoslovensko Sokolstvo gleda u ličnosti Kralja Petra II najveću zalagu za srećnu budućnost jugoslovenskog naroda i države i jemstvo za čuvanje amaneta Blaženopostivog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja.

Želeći da na današnji dan gleda samo u svete ideale srećnije i vedrije budućnosti, jugoslovensko Sokolstvo, uz svoje tople želje za dobro Kralja, svečano izjavljuje i naglašava:

Ljubav, vernost i odanost Kralju kao simbolu jugoslovenske misli, jedinstva naroda i jedinstva države ostaće i dalje osnovno osećanje jugoslovenskog Sokolstva u njegovu radu za dobro naroda i otadžbine.

Jugoslovensko Sokolstvo smatra da je, naročito u sadašnjem vremenu, i imajući u vidu opšte prilike u svetu, stalan, požrtvovan, složan

i nepokolebiti rad na jačanju i snaženju ideje o državnom i narodnom jedinstvu najbolja služba i najčvršća osnovica za obezbeđenje opstanka, napretka i bolje budućnosti jugoslovenskog naroda i jugoslovenske države, i u celini i u pojedinih njegovim delovima. Svaki rad koji po svome obliku i sadržaju slabii ideju državnog i narodnog jedinstva — bez obzira na koji će način ono unutrašnje politički biti organizованo — jugoslovensko Sokolstvo smatra kao štetan po dobro naroda

i države. Zbog toga poziva sve jugoslovenske Sokole da budno stoje na braniku našeg narodnog i državnog jedinstva, ulagajući sve svoje sile za podizanje i jačanje ove ideje.

Posmatrajući mnoge događaje u javnom životu, vidimo na svakome koraku da su najveći neprijatelji države i naroda nedostatci istinitog i dubokog nacionalnog kao i ličnog, moralnog i socijalnog osećanja. Zbog toga pozivamo celokupno članstvo da i dalje radi na ličnom usavršavanju prema načelima sokolske ideologije a u duhu proglašene Sokolske Petrove petoletnice.

U tome smislu proglašena je na današnji dani 15. godine Sokolska Petrowa petoletnica kao poziv za ulaganje najvećih sokolskih napora za lično usavršavanje i za dobro našeg zajedničkog narodnog života. Danas, na 15-ti rođendan Kralja Petra II, poziva se celokupno sokoško članstvo da pregleda svoj rad izvršen u toku prve godine Sokolske Petrove petoletnice s tim, da uloži nove napore za dalje izvođenje velikog zavetnog dela. Neka na taj način Sokolstvo Kraljevine Jugoslavije uloži sve svoje snage i sa svima konstruktivnim činocima u zemlji udruži sve svoje napore da na dan punoletstva Njegovo Veličanstvo Kralj Petar II primi u svoje ruke snažnu i naprednu Jugoslaviju sa oja-

čanim i konačno učvršćenim jedinstvom jugoslovenskog naroda.

Neka jugoslovensko Sokolstvo svoj rad upućuje i dalje na sreću i dobro Kralja, naroda i države!

Ziveo Kralj!

Zivila Jugoslavija!

Beograd, 6 septembra 1937 god.

Zdravo!

SAVEZ SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Naš mladí Kralj

**Na petnaesti rođendan Njegovog Veličanstva
Kralja Petra II**

6 septembra 1937

Jugoslovenski narod, a sa njime i celokupno jugoslovensko Sokolstvo, proslavlja danas sa puno iskrene radosti i oduševljenja, vere i samopouzdanja petnaesti rođendan Mladoga svoga Vladara, Njegovog Veličanstva Kralja Petra II.

Vedat je to i svečan dan, kada svi mi uzdrhtala srca, sa dubokim osećajima ljubavi, vernosti i odanosti obraćamo svoje poglede ka Njemu, koji je naša nuda, naša radost i naše uzdanje.

Cetrtnaest godina je proteklo od onog presrećnog dana, kada je grmljavina topova sa beogradskih zidina objavila svetu, da je najveća sreća i porodična radost ozarila Kraljevski Dom Karadordevića: da se radio On, Sin Prvenac i Naslednik Prestola!

Od tega dana, ceo jugoslovenski narod, koji se u radosti toga događaja osećao jedno sa Kraljevskim Domom, sa roditeljskom brižljivošću i neizmernom ljubavlju bđio je nad Njime, nad Njegovim životom, nad Njegovim razvitkom. Veselio se Njegovi napretku, telesnom i duševnom, i bio je ponosan što su se već u nežnim detinjim godinama jasno počele ocravati u Njegovoj ličnosti sjajne karakterne osobine, nagoveštavajući budućeg uzornog Vladaoca: plemenitost i dobrota srca, velika naklonost za rad i istrajnost u naporima, vrednoća i marljivost, ozbiljnost i pravdoljubivost, te živo interesovanje za sve pojave života, naročito za Svoj narod i za Svoju zemlju.

Sa puno zadovoljstva i radosti pratile smo i slušali vesti o Njemu: i kada je provodio dane na Dedinju, i kada je boravio na Bledu, i kada se odmarao na sunčanim obalama plavoga Jadrana. Uživali smo u Njegovim detinjim radostima i u sreći koja je obasjavala Njegove dane, i verovali smo, da će pod moćnim okriljem i mudrim uticajem i savetima Velikog Svoga Oca i uzorite Kraljice Majke kroz veselo i bezbrižno detinje doba i vedru mladost u dugom nizu godina postepeno se pripremati za buduće velike zadatke suverena moćne i konsolidovane Jugoslavije.

Providnost je drukčije odredila. Strašna tragedija, koja je bila u crno zavila celu našu zemlju, lišila Ga je prerano Uzvišenog Roditelja, u nežnim godinama detinjstva, kada Njegova plemenita i andeoska duša još nije mogla ni da shvati koliko zlobe i pokvarenosti ima na ovom svetu, te je još kao nejako dete morao da ponese veliki teret vladalačke dužnosti, svetu kraljevsku krunu, koju je po milosti božjoj i volji naroda preuzeo iz Svoga Velikog Oca, Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja.

I tako naš Mladi Kralj, naš sokolski brat, uzdanica i ponos jugoslovenskog naroda, po treći put slavi Svoj rođendan kao starešina države, kao vladar Kraljevine Jugoslavije. Svi verni sinovi ove napačene zemlje, svi istinski rodoljubi, svi Sokoli, svi Jugosloveni u čvrstim i stisnutim redovima okupljaju se danas oko Njegova prestola, i puni ljubavi i odanosti prema svome Mladom Kralju upućuju Svevišnjemu tople svoje molitve da Mu podari zdravlje, dug život, sreću i napredak.

Vremena su ozbiljna i teška. Velika su iskušenja i velike opasnosti kroz koje prolazi današnji svet. Svi narodi čine najveće napore i podnose najveće materijalne žrtve, kako bi bili spremni za svaku eventualnost i kako bi pod svaku cenu mogli da obezbede svoj opstanak i da ostvare najpovoljnije uslove za svoj daljnji razvitak. Pribiraju se i grupišu snage, gomila se oružje, i sa rečima mire na ustima misli se na rat, na novo, veliko, strašno i sudbonosno hrvanje, čiji ishod nikо ne može da sagleda.

U takvom svetu i pod takvim prilikama živi naš narod, organizuje se,

formira i razvija naša država. Velika je zato i teška odgovornost na plećima onih koji upravljaju sudbinom naroda i države. Velika je i teška odgovornost na svima nama koji smo primili u amanet veliko delo Oslobođenja i Ujedinjenja, ostvareno po cenu tolikih žrtava, da ga neumanjeno i neokrnjeno predamo pokolenju ma koja će iza nas doći.

Više nego ikada potrebni su sada najveći napor svakoga od nas da se leće nevolje i zla koja postoje, da se uklanjaju i suzbijaju negativnosti i bolesne pojave u našem javnom životu, da se uklanja mržnja i strast i da svuda ovlada trezveno i zdravo rasudivanje o stvarnim potrebama naroda i države, o njihovom dobru, napretku i budućnosti.

Treba da se ukloni iz naših redova sve ono što nas rastavlja i deli, i da svuda zavlada istinska otadžbenička ljubav, bratska sloga i nada sve oduševljena pripravnost na najveće žrtve za Kralja, narod i domovinu.

Mi Sokoli shvatili smo i razumeli znak vremena. Svesni istorijske misije Sokolstva u našem nacionalnom životu i u budućnosti svih slovenskih naroda, primili smo dobrovoljno na sebe velike dužnosti i velike obaveze. Proglasivši prošle godine, na današnji dan, početak Sokolske Petrove petoljetke, otpočeli smo veliko delo u težnji da u vremenu do Kraljeva punoletstva stavimo sav svoj trud i sve svoje napore pod znak jačanja sokolske snage, smišljenog i konstruktivnog dela na kulturnom i materijalnom napretku našeg naroda a sa željom da sve Sokole pripremimo za službu Mladome Kralju, kako bi se oko Njegova prestola, kada bude preuzeo punu kraljevsku vlast, sabrala svesna, hrabra i nepobediva sokolska vojska, sva prožeta verom u sokolske, jugoslovenske i slovenske ideale, koji upravljaju svim našim mislima i celim našim delom, i koji će nas udružiti u nesalomljivu silu, ako bude ustrebalo da branimo naše narodne svetinje.

Na te dobrovoljno preuzete obaveze mi smo položili i svečani zavet i dali reč, da ćemo uložiti sve svoje sile da iskupimo učinjeno obećanje i reč svoju pretvorimo u delo. Za svetu sokolsku i nacionalnu stvar založili smo dušu svoju, čvrsto rešeni na najveće napore i najveće žrtve.

Gledajući u svome Mladom Kralju simbol naše jugoslovenske nacionalne misli, jedinstva naroda i jedinstva države, mi smo duboko uvereni da je u Njegovoj uzvišenoj ličnosti, kao plemenitom i junačkom izdanku plemenite i junačke loze Karadordevića, kao potomku neumrllog Karađorda, Kralja Petra Oslobođioca i Viteškog Kralja Aleksandra Ujedinitelja, i kao nosiocu i vernom čuvaru amaneta Kralja Mučenika najjače i najpouzdanije jemstvo za očuvanje narodnih idea i za dalji razvoj nacionalnog života u pravcu kako ga samo ti ideali diktuju.

Sa dubokom i nepokolebljivom verom u te ideale, i stojeći postojano i neotstupno na čvrstom tlu naše sokolske, nacionalne i slovenske ideologije; sa odlučnom rešenošću da se, udrženi sa svima pozitivnim i konstruktivnim snagama nacionalnim najenergičnije odupremo svemu rušilačkom, svemu što hoće da blati i ruži naše narodne svetinje; sa nesalomljivim elanom koji ruši i obara sve što mu se na putu ispreči, sa razvijenim zastavama pohrlićemo u borbu za svoga Kralja, za svoj jugoslovenski narod i za svoju jugoslovensku domovinu.

Na današnji dan, koji je za nas Sokole i za sve Jugoslovene praznik radosti, rada i žrtve, obuhvatićemo smelim i otvorenim pogledom prostrano polje naše sokolske delatnosti u protekloj prvoj godini naše Sokolske petoljetke, pregledaćemo plove dove toga rada, i okrepljeni postignutim uspehom i opasanju novom snagom koraknućemo hrabro u drugu godinu petoljetke na nove podvige i nova dela.

I sve to neka bude skromni izraz naše duboke zahvalnosti Kralju Mučeniku, Narodu i Otadžbini.

Neka bi u tom našem stvaralačkom radu došle do punog izražaja naše sokolske i nacionalne snage pri ostvarenju narodne obnove i novoga, radosnoga, poštenog radinog života na temeljima Aleksandrove Jugoslavije i u znaku njezine najveće nade, našeg Mladog Kralja!

Jugoslovenski Kralj, Jugoslovenski Narod i Jugoslovenska Otadžbina jesu i ostaće za uvek naše sazvezđe, koje će obasjavati puteve i

pokazivati pravac i cilj jugoslovenskom Sokolstvu u celokupnom streljenju njegove silne i nesalomljive energije i snage.

Sokoli, pobeda je naša! Junački napred!

Neka živi i neka se razvija naš Mladi Kralj!

Neka živi Kraljevski Dom!

Neka živi jugoslovenski narod!

Neka živi moćna i snažna Jugoslavija!

Neka živi jugoslovensko Sokolstvo!

O prvoj godišnjici Sokolske Petrove Petoljetke

Danas, kada se navršava godina dana od onog velikog dana kada je jugoslovensko Sokolstvo na svečan način objavilo da će pet godina do punoletstva Nj. V. Kralja Petra II provesti u radu, ispunjenom izuzetnim žrtvama i naporima, kad je obznanilo istrijsku Sokolsku Petrovnu petoljetku, treba da se još jednom potsetimo na one velike istorijske poticaje, koji su stvorili Sokolsku Petrovnu petoljetku i da se još jednom upitamo, šta je to Sokolska Petrovna petoljetka?

Kazaćemo vam, braćo, i sestre, jedan jednostavan ali ne i lak put da sami nađete najbolji odgovor na to pitanje. Ako imate snage, spoznaćete sami lako suštinu, duboki istorijski motiv i zadaču Sokolske Petrove petoljetnice. Ostanite sami sa svojom savešću i, pošteno i istinito, kao pred Božnjim licem, upitajte se: da li je pokolenje posle rata izvršilo svoju dužnost prema naciji i prema otadžbini, prema svim onim velikim žrtvama za slobodu Jugoslavije, kao i prema velikoj budućnosti jugoslovenskoj. Blago onome od nas koji na tom sudbonosnom ispitvu savesti bude imao snage i hrabrosti da spozna, da je teški krivac i veliki dužnik. Taj je našao početak puta i postao zavetnik Sokolske Petrove petoljetke. Je ste, braćo i sestre, mi smo i sad teški dužnici prema otadžbini. Dužnici smo prema onim velikim pokolenjima heroja, boraca i stradalnika, koji nam stvorile slobodu, dužnici smo prema pokolenjima koja dolaze i traže od nas da im predamo sretnu i snažnu otadžbinu, a naročito smo teški dužnici prema onom ognjenom zavetu koji dodosmo u teškom nacionalnom potresu kad je Veliki Kralj Mučenik sa praga smrti, u poslednjem trenutku svesti, uputio čitavom narodu tešku poruku „Čuvajte Mi Jugoslaviju!”

Znamo mi taj nesretni trenutak, taj tragični čas naše istorije, kad je, kao munja nebeska, marselska crna tragedija ošinula srca naroda, kad je cela nacija krvavo zajauknula, jer je duboko osetila šta je izgubila. Znamo mi to i ne zaboravlja se to bez smrti. I na krvavu poruku mi smo odgovorili najtežim zavetom: Čuvaćemo Ti Jugoslaviju!

Rekli smo, oplakali smo, zavetovali smo se, ali nam je srce ostalo nemirno i nesmireno. Šta je to što nas je mučilo, tištilo i ispunjavalo nemir od toga časa? To je bilo naše osećanje, da taj zavet nismo iskupili, jer se taj zavet i ne iskupljuje ni rečima ni suzama, nego životodavnim žrtvama i istinskim delom. I onda smo odlučili da na zagrobnu poruku „Čuvajte Mi Jugoslaviju” damo pun, pravi, dostojan — sokolski odgovor. Taj odgovor glasio je: Sokolska Petrovna petoljetka! Marselska tragedija je bio onaj udar, koji je našao iskru u kamenu. Odlučili smo da svaki od nas, svaka jedinica, društvo i četa, svaki pojedinac, član, članica i naraštaj pet godina do punoletstva Nj. Vel. Kralja Petra II provede u radu za dobro zemlje i naroda. Odlučeno je da se svako društvo i četa zavetno obveže, da će kroz 5 godina izvršiti niz izuzetnih radnji i zadatka na podizanju naroda u svom kraju. I tada je otpočeo zavetni huk kroz celu zemlju. Jedincu su se zavetovale da će podizati spomenike izginulim borcima, zadužbine za slavu Boga, za pokoj duše Kralja Aleksandra, za zdravlje i sreću Kralja Petra II, za sjaj i veličinu

zavetnog jugoslovenskog Sokolstva. Sve jedinice, koje još nisu izvršile zavetni posao, treba da se najhitnije zavetuju, a svi pojedinci da što pre potpišu lične zavetnice, kako bi i oni dobili radnosnu priliku i mogućnost da 6. septembra 1941 godine mirne savesti mogu da kažu i dokažu, da su otkupili teški dug prema velikoj i ognjenoj poruci Kralja Mučenika, da su delom i žrtvom odista čuivali Jugoslaviju.

Jedna godina velikog perioda Sokolske Petrove petoljetke potrebno je da se pregleda šta je izvršeno od svih velikih zavetovanih poslova i šta je uopšte preduzeto da se izvrši ova najveća obaveza koju je ikada Sokolstvo nametnulo samo sebi kao izvršenje svoje velike dužnosti prema teškom vremenu i prilikama u kojima živi jugoslovenska nacija i jugoslovenska nacionalna misao. Treba dobro pogledati šta se učinilo, da bi se nadoknadiли svim propusti i da bi se sve preduzelo da Sokolstvo izvrši svoju obavezu, o čijem ispunjenju zavisi ugled, svetlo ime i čast celokupnog jugoslovenskog Sokolstva. Sve jedinice, koje još nisu izvršile zavetni posao, treba da se najhitnije zavetuju, a svi pojedinci da što pre potpišu lične zavetnice, kako bi i oni dobili radnosnu priliku i mogućnost da 6. septembra 1941 godine mirne savesti mogu da kažu i dokažu, da su otkupili teški dug prema velikoj i ognjenoj poruci Kralja Mučenika, da su delom i žrtvom odista čuvali Jugoslaviju.

Jedna godina velikog perioda Sokolske Petrove petoljetke je za nama. To je bio period priprema, doba oranja i sejanja. Pred nama su još četiri godine. Na kraju njih je dan punoletstva našeg mладог Kralja, ali i dan sudbonosnog i teškog ispita naše sokolske svesti, našeg preizgleda i naše spremnosti za žrtvu, dan kad će se još jednom u našoj istoriji videti, ko je vera a ko je nevera. Ispunjen zavet, izvršeno delo i žrtva biće merilo za veliku ocenu. Stoga, braćo i sestre, na današnju godišnjicu Sokolske Petrove petoljetke, i na današnji rođendan Nj. Vel. Kralja Petra II treba da se za jedan čas svim srcem, svom svojom unutrašnjosti prenesemo u one dane teške marselske tragedije, da se dobro setimo, kakvu smo tešku obavezu dali, da se zatim srcem, punim nežne radosti, obratimo prestolu našeg Mladog Kralja, simbolu našeg nacionalnog i državnog jedinstva, večnosti i nerazorivosti naše otadžbine, i da nam to dade nove snage da, u Sokolskoj Petrovoj petoljetci, svaka jedinica i svaki pojedinac izvrši svoju dužnost do kraja i da na kraju zavetnog doba sokolskog možemo svi da radosno uskliknemo:

Bježi, teška kletvo, s roda

Zavjet Sokoli ispunisite!

Putevi i ciljevi Sokolske Petrole petoljetke**Sokolstvo pred novim vremenima i zadatcima**

„Sam zapinjem strelu... Moji su drugari snaga moje krvi i sjaj vere lepe...“
(Aleksa Šantić — „Pobednik“)

U mirna i staložena vremena, koja nisu mutna kao ova danas, Sokolstvo ima da ispunjava mnogo lakšu ulogu i da vrši mnogo lakši posao. Ono se tada, gotovo u celosti, iscrpljuje u kultivisanju viših i oplemenjenih oblika ljudskog života; iscrpljuje se u jednom radu, koji je do kraja idealistički u svim životnim aktivnostima i koji je duboko moralan i viteški po svojoj unutarnjoj sadržini. Polazeći sa ovih osnova, iz ovih temeljnih principa, taj rad, u mirna jutra i večeri, teče odmereno kao široka reka; fizički, u snaženju tela i mišica, i duhovni, u izgradnji postojanih vrednosti i karaktera.

Kad zatutnje veliki događaji..

Ali, u onim drukčijim prilikama, kada zatutnje veliki događaji i na svim istorijskim prekretnicama, uloga Sokolstva postaje mnogo teža i odgovornija. Nju ističe, nju formira tada, prvenstveno, jedan drugi i opšti cilj: sjaj, veličina i dobro cele nacije. I nju počreće tada sa neiscrpnim idealizmom jedna druga i visoka dužnost: da Sokolstvo svojim primerom i radom, vazda smelo i jasno, trasira put naših nacionalnih streljenja, izdižući pri tom interes naroda i otadžbine iznad svega ostalog.

Po ovom svom radu, široko nacionalnom i čovečanskom, Sokolstvo je stvorilo svoju veliku tradiciju. Iz okvira i duhu ove velike tradicije Sokolstvo treba da gleda i na prilike u današnjici: na sva zbivanja u njoj, što nas do kraja ne mogu ostaviti spokojnim; na perspektive i opasne zahuktalosti, što se pokazuju i kod nas i u svetu; na mnoge večne puteve, i na mnoge svetle ideale. Sve ove pojave sa jednom plamenom jasnoćom dokazuju, da uloga Sokolstva postaje opet teška i istorijska; da ona ni danas neće biti laka da ne će i ne može biti nikakvog ostajanja u rezervi, nego, naprotiv, da će trebati raditi i zalagati se bez rezerve i u tom radu ići, apostolski ići, u prve redove napred.

Ocenjujući ovako i sa punom ozbiljnošću našu sokolsku misiju danas, mi treba da znamo i da ocenimo i našu sokolsku snagu danas. Mi treba da vidimo: sa koliko spreme i gotovosti možemo odgovoriti svojoj sokolskoj ulozi. I dalje, da u jednoj hladnoj analizi vidimo, šta smeta Sokolstvu da poleti svom snagom.

Sokolstvo pred novim zadatcima

Ako to učinimo i ako se na ovom pitanju zaustavimo, mi ćemo odmah videti, da Sokolstvo nije potpuno spremno za svoje velike zadatke u današnjici. Ima već blizu dve decenije kako se Sokolstvo vrti u jednom začaranom kruštu. Razlozi za to nisu nam nepoznati. Sa osvitanjem slobode, tog najdražeg našeg sna, Sokolstvo je ostvarilo i velik deo svojih puteva i ciljeva. Za nov nacionalni život valjalo je stoga krčiti nove puteve i postavljati nove ciljeve. A u tome, eto, Sokolstvo se je izgubilo. Pred njim su odjednom i naglo bili otvoreni toliki široki vidici za rad u slobodi, da ih ono u svemu nije uspeло da obuhvatit. I pred njim su, u istim, javljale se i toliko široke mogućnosti za snažan razvitak nacije, da ono svuda nije moglo stići da dade svoju inicijativu. Život nacije, krut i neulepšan, počeo je usled toga da sve više izmije ispod oka sokolskog: da se sam po sebi razvija i da stvara teška stanja i goruće zaplete. A kako je na to Sokolstvo reagiralo? Umesto da bude uvek zatočnik punog progrusa, umesto da sve obasjava i zrači svojom idejom, Sokolstvo je u sticaju raznih okolnosti počelo i samo da gubi svoj jasan i decidiran stav u mnogim životnim problemima i da se sve više po-

vlači u sebe, a svoj rad, u nekoj čudnoj nedoumici, da sve više ograničava na jedan niz mehaničkih i šabloniziranih akcija. U njegovom ukrućenom hodu nije više bilo dovoljno poleta za snažne akcije i dela, koja bi davala svoj pečat životu novih generacija. To je razlog, da se je u Sokolstvo počela uvlačiti neka teška sumnja, labavost i malodrušje. Ta sumnja nagrizla je najpre naše sokolske duše, da odmah zatim prošara i naše redove, čim se je ukažala potreba istinske žrtve; da nam u manji živu sokolsku snagu, kada nam je bila najpotrebnija, da nam je umanjio u času, kada je trebalo razvedravati mnoge mutne horizonte i zračiti samo velikim istinama i principijelnošću.

Marseljska tragedija

U tim prilikama i u tom stanju, dok je Sokolstvo još tražilo svoj novi put i u njegovom traženju pošlo za praiskonskim snagama našeg sela, u tom stanju po Sokolstvo došao je kobni marseljski događaj. On nije prekinuo samo nit jednog velikog života, nego je sudbonosno prekinuo i istorijski hod cele naše nacije. Nešto veliko i krupno izmaklo se je iz naše sredine, našem nationalnom životu, sevale munje i gromovi mnogih paklenih strasti. Tu je valjalo stati i dočekati; valjalo je dočekati sve besove i vihore, opasavši se dubokom verom u naciju. I Sokolstvo je prvo stato, sa punom verom i rešenošću, stato je pod zastavom svoje Sokolske Petrole petoljetke.

Sokolska Petrola petoljetka, ta dugo tražena reč, misao, zamah, došla je spontano, kao orkan, iz celog bića jedne mlade i zdrave nacije. Ona je planula u jednom kraju, gde je danas srce nove „jugoslovenske Šumadije“, u kraju, gde je krik nacionalne duše oduvek bio najjači i gde je spremnost na žrtvu, na odricanje bila tako rekući u temeljima svakidašnjeg života. Tu se je rodila grandiozna misao naše petoljetke, da da ovaj život nacije ispuni ispuni opet velikom, istinski velikom i svetlom sadržinom. Tu se je ona rodila da bude naš odgovor, naš junacički sokolski odgovor na onaj plameni, izgrobni poklic: da čuvamo Jugoslaviju!

Da Sokolstvo izade iz „kule od slonove kosti“

Sa koje god strane zagledali u tu veliku misao petoljetke, mi ćemo se osvestiti, da nam ona pruža beskrajni zamah za sve naše aktivnosti. Ona snažno trga, trese našu dosadašnju obamrstost i Sokolstvo izvodi, da pesnički kažem, iz njegove „kule od slonove kosti“. Njezin je najpreči cilj, da Sokolstvo opet vrati na realne temelje života, da Sokolstvo opet postane živo i životodavno. Ona će u neti mnogo svežine, pokreta i boja, mnogo dinamike i mnogo novih zanosa u sve učmalosti naše jugoslovenske sredine. Tako, svuda, u duhovnom preobražavanju, ona sa naših pogleda treba da razagna svaku omaglicu i san, pa da nas ponovo obasja velikim životnim istinama. U moralno-etičkom pogledu, ona iz naše volje i svesti treba da izagna svaki javaštuk i sve taloge mutnih poriva i strasti, kako bi se u nama razbuktale rasne vrline i odlike sa ogњišta duha i života narodnog. Fizički, ona treba da spremi naše sokolske mišice, kako bi na svojoj snazi ponele i održale velebnu zgradu naše nacije: našu istinski voljenu i krvavo stečenu Jugoslaviju! I tako redom, u svim pravcima i u svim domenama naše sokolske aktiности: od telesnog vaspitanja do kulturno-prosvetne akcije; od socijalnog zbrinjavanja do ekonomskog snaženja i jakosti; preko sokolskih četa u pravcu sanacije sela; preko matičnih društava u cilju tolerancije, ozdravljenja i naprednjeg življena naših varoši.

Sokolstvo je stvoren u znaku borbe za nacionalne slobode i za pravu i slobodu ličnosti i ono je išlo uvek za tim visokim idealima.

Sklad između te dve blistave slobote, slobode narodne i slobode ličnosti bolje no iko drugi izrazio je naš omiljeni kralj, narodni kralj, Petar I Veliki Oslobođilac. Još kao knežević, Petar A. Karadžorđević pripadao je vrlo značajnom kolu Ujedinjenje srpske omladine i bio ideolog toga nacionalnog i slobodnog pokreta, koji je pokazao nove puteve i snažna streljenja srpskoj omladinskoj generaciji šezdesetih godina prošloga veka. Preveo je i priredio za štampu delo poznatog liberalnog mislioca Stjarta Mila „O slobodi“ ali je u svom predgovoru još konciznije i još ubedljivije no i sam Stjuart Mil oslikao značaj slobode i ukazao da se ne mogu razdružiti sloboda naroda i sloboda čoveka.

Tu on ovako kaže:

— Svakome je čoveku od prirode uredeno da bude slobodan, te da može odgovoriti svome pozivu, ovde na zemlji. Samo slobodan čovek vlastan je nad samim sobom i može razviti svoja svojstva, usavršiti vrline kojima je obdarjen, doći do svesti kojom će pojmiti, poznati i vršiti svoj zadatak, svoja prava, svoje dužnosti. Samo slobodan čovek može osnažiti svoju volju i založiti svu snagu da unapredi svoju ličnost i da svojom ličnošću pripomogne unapredenu naroda kome je po krvi, jeziku, otadžbini, sreći i nesreći srođan. Iz slobode članova jednoga naroda niče ukupna sloboda toga naroda.

Kao što je sloboda unapredila i usavršila pojedinu ličnost, tako isto razvija, unapređuje i usavršava sloboda skupnih ličnosti — ceo narod. U slobodnog naroda bujnije, skladnije, brže i snažnije razvijaju se svojstva njegove osobine. Sloboda otvara narodu oči, da upozna svoje mane i da ih leči; sloboda mu daje prilike da pozna svoje vrline, te da ih razvija i zalaže u radnju kojom celiči svoju snagu, unapređuje svoje umno i fizičko blagostanje, da sobom i u saradnji sa ostalim narodima, primiče celo čovečanstvo celji koja mu je Bogom namenjena.

Ovo potvrđuje povesnica razvika i napretka čovečanstva.

Sve ono čime se diči i ponosi današnja obrazovanost, a posebice da rečemo sve ono što je utvrdilo veru, oblagorodilo običaje, rasprostrlilo ljubav i pobratimstvo među ljudima; što je unapredilo i usavršilo današnje nauke; što je uzvisilo i oblagorodilo umet-

Pravi sokolski put

nost; ustrošučilo i usavršilo veštine i zanate; razgranalo trgovinu i svetski obrt; jednom reči: sve ono što je podiglo čovekovo dostojanstvo, okrepilo snagu narodu — sve je to plod čovekove slobode...

Na Zapadu je nekako ušlo u običaj da se i naš narod, i drugi neki narodi koji su s nama zajedno jedne i hude sudbine, smatra kao narod koji još toliko nije napredovao u obrazovanosti, da je sazreo da se može koristiti blagodetima slobode. Stranci koji su imali priliku i potrudili se da savesno pročuve našu prošlost, glavne i značajne crte našeg narodnog karaktera, uverili su se, sasme, o protivnom. I doista, valja samo bespristrasno proučiti knjigu prošlosti našega naroda, valja pažljivo ispitati kretanje duha narodnog u vremenima njegove samostalnosti, kada je imao prilike razviti i pokazati snagu svoju za napredak jednoga naroda, u saradnji sa ostalim narodima... Svest što se razvila iz harmonije vrlina našega naroda jemac nam je da je on zreo da u kolu ostalih naroda može napredovati svrsi čovečanstva.

A šta mu je od preke potrebe po taj napredak? — Sloboda! —

U vreme kada su pisane te misli u Srba još ne beše Sokolstva, i ono je tada tek počelo hvatati korena kod Slovensaca. Ali je ideološki pokret ujedinjene omladine bio zidan na istim temeljima na kojima je i Sokolstvo izgrađivano, a i sam Tirs je održavao veze sa vodama ovoga pokreta. I Sokolstvo se uvek borilo za slobodu svakog slovenskog naroda, a vaspitanjem izgrađivalo čoveka slobode, i od slobodnih ljudi imalo da izgrađuje slobodne narodne države, da u slovenskom skladu posluže kulturi i napretku celoga čovečanstva.

U godini kada se proslavlja dadesetpetogodišnjica velikoga dela Kralja Petra Oslobođioca, oslobođenje Južne Srbije, na dan rođenja njegovog unuka i našeg sokolskog uzvišenog i milog Starešine, zapojenog čistim sokolskim duhom, okupljeni oko Njega u iskrenoj odanosti, za dobro naroda i za sreću narodne dinastije, — nemojmo zaboraviti učenje velikog kralja Petra I Oslobođioca: da će samo slobodni građani umeti suzbiti svaku anarhiju i svaku spoljašnju i unutrašnju opasnost za veliku tekovinu naše nacionalne slobode, za njeno otečovljenje, za Jugoslaviju. Nemojmo zaboraviti: da će slobodni građani najbolje umeti očuvati slobodnu Jugoslaviju i isputiti zavet Kralja Ujedinitelja.

Dr. Milivoj Pavlović, Skoplje.

A iznad svakog separatizma, komunizma, fašizma i slično za naš stvarački sokolski idealizam!

To su, eto, putevi Sokolske Petrole petoljetke. Ako na sav taj rad pogledamo iz jedne više perspektive, mi ćemo videti, da je sav taj rad u organskoj vezi i da se svi ti putevi stišu u jednom konačnom cilju. Taj cilj je: da se što više jača jedinstvo državno i narodno; da se što prisnije slijavi svi narodni delovi u jedinstvenu narodnu celinu; i, napokon, da se formira jedan nov jugoslovenski čovek, fizički zdrav i duhovno jak, koji će ići uspravno, u vis, na ponos Kralja i jugoslovenske otadžbine.

Taj cilj treba podići do stepena idealne. Prema njemu treba da teže sve naše sokolske aktivnosti, da on na taj način bude i najviši ideal Sokolske petoljetke. Jer, više od hleba nasušnog, nama je potreban danas taj ideal; nama je potreban u ovo doba mnogih naštranih streljenja i mnogih nejasnih vizija o našoj narodnoj i sokolskoj budućnosti. Zar treba daleko ići, pa da za ovo nademo overljive dokaze? Zar jedinstvo narodno, zapečaćeno krvljui i zakonima rase, ne potržava se opet u diskusiju? I kada bi naš pogled u ovoj polaznoj tački svega nacionalnog razvića zaustavlja se samo na današnjici, on bi morao da se spusti i da padne bez idealna. Zar, zatim, i proces slijivanja naših narodnih delova ne ide sve više u raskorak, sve više obrnutim putem? Brat je izgubio brata, počeo da ga opada i traži da se ograde od njega. A ko neće brata za brata hoće tudina za gospodara! Ali od svega toga najgorje je, što je i naš jugoslovenski čovek u ovim prilikama vrlo mnogo izdao i pokleknuo. Nestalo je kod njega herojstva nazora, nestalo je one zanosne ljubavi kroz koju smo nekada stvarali sudbinu i istoriju svoju. On više voli danas lake i ugodne nizbrdice, nego tvrda i teška uspinjanja; on često prepostavlja jednu ličnu, sebičnu notu, jedan svoj uži interes, onoj pravoj borbi i istinskom radu. On, naš jugoslovenski čovek, sišao je tako sa svog istorijskog puta.

Zavet — osnova Sokolske Petrole petoljetke

Sve ovo u punoj mjeri opravdava potrebu Sokolske Petrole petoljetke, potrebu da se ide sa jednim pozitivnim idealom kroz sve teškoće današnjice. Taj ideal, jasan i pozitivan, mi smo uneli u svoju petoljetku u cilju da pomognemo opštiju regeneraciju i u našoj naciji i u našoj nesređenoj jugoslovenskoj sredini. Mi očekujemo da nam taj ideal donese i pun duhovni preobražaj: da nas opet ispiji jednim vedrim optimizmom, da zapali naša srca i da dinamikom svojom pokrene naše redove.

A sada, posle ovih opštih, ideoloških izlaganja da zađemo malo i u samu nutrinju, u mehanizam i u strukturu Sokolske Petrole petoljetke. Da vidimo njezin plan, njenu trasu. Osnovna njena postavljena je na teškom zavetu, što ga daju sve sokolske jedinice; na zavetu ličnom i društvenom. Snaga ovih zaveta pojačana je da najviše mere jednom plamenom simbolikom: da se zavet čini u slavu Boga, za dobro Kralja i države, za pokoj duše Kralja-Mučenika. Ovim se apelira na najintimnije naše osećaje, da se u nama razbude sve zapretane naše snage i da se

opet nađe „iskra u kamenu”. Iz ovog treba da se razvije jedan dubok moralno-nacionalni zanos, za koji nikakva žrtva neće biti teška; da se razvije i da zagrimi duh petoljetke, koji će jednom eksplozivnom snagom da zatrese svim uspavanim savestima širom cele Jugoslavije.

Simbolička sokolskog zaveta

Taj značaj i tu svrhu ima ova simbolika, koja nije samo neki dekor, niti je ispisana da posluži kao neki dekor petoljetke. Ona treba da obasja sve naše radnje jednim višim oreolom; da za nas sve znači ono isto, što je značila Golgota za hrišćanskim religiju ili što su značila carska predanja i duh Kosova po našu ideju oslobođenja. Ona treba da proklamuje kult žrtve i apostolstva. U njoj su dotaknute naše najosetljivije pobude, koje idu ravno do sreća. A baš tu, pored sreća, stvarana je sva naša veličina i sve dosadašnje epopeje. Tu treba, prvenstveno, zapreti i danas, pa naći onu živu, dinamičku silu petoljetke, koja će zatalasati u nama one praiskonske snage naše, snage što čuda cine.

A ta je dinamika nađena sa onim, što Sokolska petoljetka simbolizuje. U toj njenoj simbolici nije kazana mala reč; kazana je najteža i najkravljiva istina. Jer, braćo i sestre, ne treba se varati: da smo mi bili bolji, devetog oktobra ne bi bilo! On je došao kao zadnja opomena, da budemo bolji i da čuvamo Jugoslaviju. Više opomene nema! Može još samo da nas zadesi zla kob, ako se ne popravimo; da izgubimo sve, kao što smo izgubili i većik genija naše rase...

Na komandnom mestu naše nacije, ostalo je jedno nevinovo Kraljevo dete. Mi zaparloženi u svojim niskim strastima, oduzeli smo Mu velikog Oca, a na nejaku snagu Njegovu natovarili teret Kraljevske vlasti. Dao Bog, da nas bar nevinost tog Kralja-deteta opet izmiri i ujedini, jer je u dobroj tradiciji našeg naroda, da u nevinosti gleda najvišu etičku vrlinu. Sokolstvo, u eri petoljetke, želi u tom pravcu da prednjači; da vođeno vizijom bolje i lepše narodne budućnosti sve žrtvuje, sve podnese, da naposletku i uvrede muški podnosi, ako dolaze od brata, a ne samo da ih kravno sudi. A sve to u jednom jedinom cilju: da smelo i nepošteno podmetne svoju snagu i poturi svoja pleća pod strašni Kraljevski teret u još nesređenoj i nedogradenoj Jugoslaviji.

Spajajući simbolički u svom zavetu ova dva najpresudnija momenta iz našeg nacionalnog života, Sokolstvo polazi od jednog utvrđenog fakta: da je naš narod uvek u doba velikih katastrofa bivao odista velik. I da je tada davao čuda od svoje snage. Potpisati stoga zavetnicu pod moralno-nacionalnim diktatom jednog ovako teškog simbola, znači isto, što i golim rukama prihvati za usijano gvođe; znači da se sve podnese, ali zavet ispunji; znači da se pre sagori nego izda; znači da se ne pokoleba, nego prevaziđe samog sebe.

Ko će nam suditi?

Kada su nas, prilikom skupštine župe u Sarajevu, zapitali: šta će biti, ako se ne ispunji zavet? Kakve će onda doći sankcije? Naš referent brat Grdić odgovorio je sasvim tačno: Ništa, braćo! Nema nikakvih sankcija u tom slučaju od strane župe! I, zaista, mi obični, smrtni ljudi nismo u stanju da u tom slučaju sudimo i presudimo; mi nismo u stanju da sudimo za teške, a neispunjene zavete prema jednom Kralju-Mučeniku i prema jednom nevinom Kralju-detetu. Tu treba da sudi neko drugi, strašniji i veći; neko, koji će nas u stopu moći da prati i pred kojim ćemo kao u ogledalu videti sebe. Neko, koga ničim nećemo moći zavarati, niti obmanuti. A taj neko biće naša savest, sva ustreptala pod težinom i pod sveštou preuzetog zaveta. Biće to ona ista savest, što nas je pre rata siliла na ispunjenje nacionalnih dužnosti, pa makar se zato išlo i pod vešala. Ta ista savest sudice nam i sada za sav naš grad u eri petoljetke. Mi u nju verujemo više od svih sankcija, verujemo, jer je ta savest bila ono, što je čuvalo i sačuvalo sve „nejake naše Uroše” i jer

je učinila mnogo puta dosada, da se pre odlučujemo za „carstvo nebesko”.

Da završim. Nas Sokole u našu petoljetku krenula je jedna draga i plemenita vizija: da svim žarom i bez prenaha poslužimo misli nacionalnoj, misli jugoslovenskoj. Da joj u isti mah budemo i čuvari i pametni neimari. Tu misao mi Sokoli nosiće i dalje kroz petoljetku na ramenima svojim, na zastavama svojim. Mi tu misao za večita vremena želimo da ukopamo u ovu tvrdnu jugoslovensku zemlju, preoranu gvožđem i olovom neprijateljskim, a natopljenu kišom mlade i sveže krvi

IZ SLOVENSKOG SOKOLSTVA

60-GODIŠNICA BR. D-RA AVGUSTINA PEHLATA

Zamenik načelnika ČOS brat dr. Avgustin Pehlat navršio je 26 avgusta o. g. 60-godišnjicu života.

Brat dr. Pehlat nije samo jedan od najistaknutijih češkoslovačkih sokolskih tehničara, nego i jedan od prvih pionira na polju sokolske prosvete, koji tako može da posluži kao uzoran primer prednjaka — prosvetara. Jubilarac važi i kao najbolji poznavalac Tirševog znanstvenog rada. U svojoj 50 godini postigao je doktorat filozofije, i to iz umetnosti historije i estetike. Bio je i urednik „Sokolskog vjestnika” ČOS.

Odličnom sokolskom radniku, bratu d-ru Pehlatu, prigodom ovog njegovog jubileja i jugoslovensko Sokolstvo prihvata svoje iskrene bratske čestitke s najlepšim željama.

OGROMAN PORAST BROJA NARASTAJA ČOS

Statistika ČOS pokazuje radosnu čijenjicu, da se je broj muškog naraštaja u zadnjih pet godina popeo od 58.924 na 91.809, a broj ženskog naraštaja od 28.116 na 45.203. Ukupni broj naraštaja kroz to razdoblje povećao se je na 50.000, to jest za 58%.

TAKMIČENJE U PETOBOJU ZA PRVENSTVO SSSR

Takmičenje u petoboju za prvenstvo Saveza slovenskog Sokolstva održće se ove godine 5. oktobra na stadionu sokolskog društva Brno I. Svaki sokolski savez poslaće na ovo takmičenje po jednu vrstu od 8 članova i po jednu vrstu od 6 članica. Pri klasifikaciji vrste odbiju se rezultati od 2 člana, odnosno od 2 članice, koji postignu najslabiji rezultat. Članovi takmiče u skoku u dalj, trčanju na 200 i 1500 m, bacanju kopla i bacanju diska, a članice u skoku u vis i skoku u dalj, bacanju kopla (težina 600 gr.), bacanju kugle (težina 4 kg) i trčanju na 100 metara.

Vodstvo takmičenja povereno je ČOS, a svaki savez šalje svoje suce. Klasificira se po međunarodnim pravilima.

Svoje učestvovanje na ovom takmičenju već su prijavili jugoslovenski i češkoslovački Sokoli te bugarski Junaci. Češkoslovački Sokoli održali su 29. avgusta u Pragu, na vojničkom vežbalištu na Strahovu, izbirno takmičenje, na kojem je sudjelovalo 36 najboljih sokolskih lakoatletičara i 21 lakoatletičarka iz cele republike.

Postignuti rezultati na ovom izbirnom takmičenju su sledeći:

rezultati članova: 1) Hasonj (Mor. Ostrava), 2.716 bodova; 2) Fidler (Ml. Boleslava) 2.673; 3) Buček (Brno I.) 2.583; 4) Špaček (Hodkovci) 2.409; 5) dr. Ris (Olomuc) 2.399; 6) Fridl (Kralovo pole) 2.388; 7) Pojdinger (Znojno) 2.367; 8) Krupička (Praški Sokol) 2.345;

rezultati članica: 1) Santariusova (Berlin) 227 bodova; 2) Halupova (Husovice) 193; 3) Djekanova (Žižkov) 187; 4) Kinclova (Nusle) 153; 5) Nesvadbičkova (Loštice) 152; 6) Neprašova (Brzeclava I.) 150.

Jugoslovenski Sokoli su održali izbirno takmičenje 22 avgusta o. g. u Zagrebu, na Stadionu Kralja Aleksandra. Prijavljenih je bilo samo 15 naših najboljih lakoatletičara. Rezultati, koji su na ovom izbirnom takmičenju postignuti, pokazuju nam da je naša vrsta po jačini približno jednakva vrsti ČOS

naša. I radi toga ona će ostati za sve Sokole vrhunac naših stremljenja: naš najveći zakon, najviša istina i najveće dobro otadžbine. Njoj su bile posvećene zadnje kapi jednog velikog života, pa samo preko nje i mi Sokoli moći ćemo odužiti svoj visoki nacionalni dug: u slavu Boga, za pokoj duše Kralja Aleksandra, za srećan život i vladavinu Kralja Petra II i za sjaj i veličinu Jugoslavije! — **Zdravo!**

(Govor održan na konferenciji delegata pred saveznu skupštinu 16-VIII- o. g. u Beogradu).

Munib Osmanagić — Čajnič

i prema tome možemo očekivati u Brnu vrlo oštro i interesantno takmičenje.

Postignuti rezultati na ovom izbirnom takmičenju u Zagrebu sledeći su: 1) Pleteršek (Celje) sa 2.695 bodova; 2) Urbančić (Celje) 2.690; 3) Kosec (Ljubljana I Tabor) 2.592; 4) Pukel (Ljubljana II) 2.498; 5) Čurda (Ljubljana I Tabor) 2.460; 6) Stavbe (Celje) 2.421; 7) Pavišić (Zagreb II) 2.369 i 8) Staćić (Beograd V) 2.334.

Izbirno takmičenje za članice održano je 29 avgusta, također u Zagrebu, ali rezultati još nisu objavljeni.

PRASKI SOKOLI U ECU.

I ove godine priredio je Praški Sokol izlet u Ec u Tirolu, na mesto gde je poginuo osnivač Sokolstva dr. Miroslav Tirš. Oko 60 učesnika ove ekspedicije stiglo je 15. avgusta o. g. na sam dan godišnjice Tiršove smrti u selo Halbichen. Do reke Ahe, na mesto nesreće, vodio je Sokole sin pokojnog Baumana, koji je pomagao pri vadenju mrtvog Tirša iz reke. Ovo mesto je tako nepristupačno, da je samo 20 braće uspelo da se tamo popnu. Starešina Praškog Sokola, br. dr. Urban, tom prilikom održao je kraći komemorativni govor i zatim bacio u valove reke lovovor venac, nakon čega su svi prisutni otpevali češkoslovačku himnu. Češkoslovački Sokoli su se na povratku zaustavili u Brixenu, gde su posetili kuću u kojoj je bio interniran Karel Havliček Borovski.

NOVA KNJIGA ZA SOKOLSKU PROSVETU

ČOS je izdala za učesnike redovitih prosvetnih škola, koje se održavaju u Tirševom domu, drugo, prošireno izdanje knjige „Redovita prosvetna škola ČOS“. Knjiga na 108 stranica sadržava mnogo poučnog materijala.

JUGOSLOVENSKI STUDENTI U TIRŠEVOM DOMU

Prigodom svoje ekskurzije u Češkoslovačku jugoslovenski studenti posetili su 19 pr. m. također Tiršev dom u Pragu. Goste je pozdravio u ime ČOS tajnik br. dr. Vodička. U svom govoru osobito je naglasio veliku potrebu međunarodnog upoznavanja i saradnje. U ime Jugoslovena zahvalio se na srdačnom dočeku prof. Ivo Halik. Ekskur-

zisti su položili na Tiršov spomenik kitu cveća sa trakom na kojoj je bio napis: „Osnivaču Sokolstva — beogradski studenti. Posle toga su razgledali Tiršev dom, sokolski muzej, Karaskovu galeriju a zatim su prisustvovali vežbama prednjake škole ČOS za članice.

MEĐUGRADSKO TAKMIČENJE ČEŠKOSLOVAČKIH SOKOLICA

Sokolice iz Praga, Brna i Bratislave održavaju svake godine međugradsko takmičenje u lakoj atletici. Svaki od ovih gradova učestvuje sa jednom izabranoj vrstom. Takmičenje se održava svake godine u drugom gradu. Ove godine je na redu Bratislava, gde će se ovo takmičenje održati 3. oktobra. Dosada su najviše uspeha imale Sokolice iz Brna, koje drže prelaznu nagradu, jedan umetnički izrađeni barjačić u češkoslovačkim narodnim bojama.

Na isti način mogla bi se i kod nas da uvedu sokolska međugradска takmičenja Beograd—Zagreb—Ljubljana, pa i između drugih mesta.

X svesokolski slet u Pragu 1938

Učesnici iz Amerike. Iz Amerike se vratio zastupnik ČOS br. VI. Štrupl, koji je bio u sletu američkog Sokolstva u Čikagu, gde je ujedno održao više predavanja o pripremama za X slet u Pragu. Očekuje se, da će broj učesnika iz Amerike biti na sletu veoma veliki. Spremaju se tri jake ekspedicije sa posebnim brodovima. Prva stiže u Prag već u aprilu naredne godine. Zajedničke ekspedicije su prijavljene također i iz Francuske, Danske, Holande, Norveške i Švedske.

Sletske značne — iz crvenog stakla — izrađuju se po načrtima profesora staklerske škole br. Brihte. Značke će biti u veličini jednog dinara i ne kao do sada iz metalra, nego iz crvenog stakla.

Sletska informativna služba počinje svojim radom za publiku prigodom prasok jesenjeg velesajma. U srednjem delu industrijske palate velesajma biće u ovu svrhu uredjen jedan paviljon u kojem će se posetiocima velesajma deliti propagandni materijal: plakati, slike, letci, brošurice i dr. U drugom paviljonu pred industrijskom palačom biće smeštena ogromna karta Češkoslovačke Republike u veličini od 15×6 m, na kojoj će biti barjačicima označena sedišta svih sokolskih jedinica i župa. Tako će posetioci velesajma biti dovoljno upozoren na slet.

Savez poljskog Sokolstva delegirao je u počasno presedništvo X svesokolskog sleta starešinu br. Fr. Arciševskog i br. Ant. Boguslavskog.

Narodna litvanska organizacija „Mlada Litva“, kao što i pretdsednik litvanske republike veliki su prijatelji Sokolstva. Litvanski gimnastičari primili su na velikim oduševljenjem poziv na praski slet.

Sprovođenje Sokolske Petrove petoljetke u Sokolskoj župi Sarajevo

Sokolska četa Kakanj-Doboj u nizu radova iz svoje zavetnice u Sokolskoj Petrovoj petogodišnjici počela je u mesecu junu sa izgradnjom jedne lepe spomen-česme. Sada je četa u pregorovima sa firmom „Ferum“ za nabavku automatske pumpe. Na vrh bunara biće postavljena velika brončana figura sokola u letu (težina 134 kg). Za izradu ove figure kao i za sve arhitektonске radove raspisana je licitacija. Priloge su sakupili meštani. Sa strane je najveći prilog poslao Nj. Kr. Vis. Knez Namesnik Pavle i ban Drinske banovine g. Lukić, po 500.— dinara. Prilobi dolaze i dalje. Četa je otpočela i izgradnju ceste od 2 km, na kojoj svači dan radi 20—30 radnika. Banovina je za ovu svrhu dala 33.000.— dinara.

Članovi Sokolske čete Koševu, izvršujući zavet Sokolske Petrove petoljetke, izgradili su jednu dionicu puta koja je od naročite važnosti za njihovo mesto. Pri izvršavanju ovih radova učestvovalo je 25 članova čete i petero kola za prevoz materijala. Ko zna kako su loše saobraćajne prilike u našim selima

i kakvim se neprohodnim putevima služe naša sela, taj će moći da oceni važnost ovoga rada Sokolske čete Koševe. **Sokolsko društvo Ustiprača** nakon dulje pauze i posvemašnog mirovanja održalo je vanrednu skupštinu i ponovo je oživelj. Zanos koji je medu Sokolima okolnih sela probudila Sokolska Petrova petoljetka delovao je i na bivše članstvo ovoga društva, pa su sami sazvali skupštinu i obnovili društvo. Uprava koja je izabrana na vanrednoj skupštini ovoga društva daju garancije, da će ovo društvo oživeti i biti jedno od boljih naših društava naročito obzirom na teren na kome ima dobrih objektivnih uslova za rad i razvijanje.

Sokolsko društvo Goražde u svom programu Sokolske Petrove petoljetke stavilo je sebi u dužnost oživljavanje rada u svojoj četi Odžak. Rad u četi je stvarno sada i oživeo. Četa ima sada oko 40 vežbača, koji redovito dolaze na vežbu

je Sokolima Crkvena opština da bi ih pomogla u radu.

Sokolska četa Reljevo, izvršujući zavet Sokolske Petrove petoljetke, održala je dne 15 pr. m. sastanak celokupnog članstva, na kome je donešen zaključak, da se pristupi gradnji mlinu Sokolske čete. Sastanak je otvorio starešina čete br. Vojo Prodanović a ispred Sokolske župe prisutne je pozdravio brat Božidar Savić.

Četa je kupila zemljište na dobrom i odgovarajućem mestu na reci Bosni te je pripravila materijal za gradnju mlinu, koja će ovih dana otpočeti. Mlin će biti moderno uređen i od velike koristi za ceo kraj.

Sokolsko društvo Breza ovih dana je dovršilo svoju planinarsku kuću, koju je u zavetnici predviđeno da će napraviti u Sokolskoj Petrovoj petoljetci.

Planinarska kuća Sokolskog društva Breza—Budoželj 1060 m

Proslava 25-godišnjice Sokolskog društva Milna

Dne 22 avgusta o. g. Milna je imala veliko sokolsko slavlje. Toga dana naime proslavljena je 25-godišnjica tamošnjeg Sokolskog društva, te je tim povodom održan vanredno uspeli slet sokolskog bračkog okružja, kome su učestvovali mnogobrojni Sokoli primorskih sokolskih društava splitske župe.

Toga dana posle podne, po dolasku parobroda „Bled“, „Bosna“, „Knin“ „Crikvenica“ i „Pašman“ te mnogobrojnih trabakula i motora iz bliže i dalje okolice s mnoštvom Sokola i ostalih gostiju, formirala se je na obali impozantna povorka od preko 3.000 Sokola i sa sedam sokolskih glazba, koja je na čelu sa 18 sokolskih zastava, prošla kroz Milnu, oduševljeno pozdravljena od meštana. Po obilasku mesta, povorka se svrstala na trgu pred osnovnom školom, gde je osviran sokolski pozdrav i odana počast zastavi.

Tada je u lepom i zanosnom govoru starešina društva brat dr. Mandinić uputio pozdrave Nj. Vel. Kralju Petru II, a zatim u kraćim potezima ocrtao značenje ove proslave. Osvrnuvši se na velike borbe u prošlosti, brat dr. Mandinić je prikazao ideje vodilje tadašnjeg hrvatskog Sokolstva za oslobođenje i ujedinjenje svega jugoslovenskog naroda. Pri koncu svoga govora spomenuo je veliki rad koji ima da izvrši jugoslovensko Sokolstvo u razdoblju Sokolske Petrove petoljetke, te je pozvao svu braću i sestre da tome radu prionu svim silama, a to na korist Kralja i Jugoslavije.

Iza toga uzeo je reč zamenik starešine Sokolske župe Split, brat Vinko Pera, koji je u snažnom i sažetom govoru podvukao osnovne ideje Sokolstva, istakavši njegovu ulogu naročito na jačanju duhovnog jedinstva jugoslovenskog naroda, kao također i na širenju i snaženju bratstva i saradnje

Brat Vinko Pera, zamenik župskog starešine, pozdravlja učesnike sleta

među svima slovenskim narodima. Među ostalim dalje je brat Pera rekao: „U onom oduševljenju, kojim je bilo osnovano društvo Hrvatski Sokol u Milni, ustrajali su Sokoli ovoga mesta kroz dva i po decenija rada sve do danas, ne zaboravljajući nikada one visoke zadatke, koje su im namenili osnivači Sokolstva. I kada mi Sokoli slavimo slavlje kao što je ovo naše današnje, tada puni ponosa evociramo uspomene na ono teško doba narodnog života kad smo osnivali naše sokolske jedinice i pod hrvatskim, tada sokolskim barjakom, pod kojim se okupljalo sve ono što je iskreno osećalo sa idejom jugoslovenskom i sveslovenskom“.

Svoj govor brat Pera završio je po-klikom Nj. Vel. Kralju, Jugoslaviji i Sokolstvu, što je sve prisutno mnoštvo najoduševljenije prihvatiло.

Nastup sokolske dece na okružnom sletu u Milni

Nakon toga održana je javna vežba, na kojoj su nastupile u velikom broju sve kategorije vežbača, njih oko 800, kojih bi bilo i više, da je prostor gde se vežba održala bio veći.

Kao završetak ovog odlično uspelog okružnog sleta bila je upriličena pučka

veselica uz vatromet. Posle 21 sata svi parobrodi sa izletnicima otisnuli su se od obale, dok su meštani srdaćno isprativši svoje goste nastavili veselje uz koncerat mesne društvene glazbe i pevačkog sokolskog zbora iz Kaštel Sućurca.

Proslava 60-godišnjice života brata Đure Paunkovića

kojom je prilikom jubilarac odlikovan visokim priznanjem Jugoslovenskom krunom I stepena

60-godišnjica života, koju je brat Đure Paunković, zamenik starešine Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije, navršio 21 pr. m., proslavljena je toga dana u intimnom sokolskom krugu u prostorijama Saveza u Beogradu.

U istorijskoj dvorani, u kojoj je bilo proglašeno naše ujedinjenje, održana je naveče toga dana intimna sokolska svečanost, kojoj su prisustvovali predstavnici uprave Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije, Sokolske župe Beograd, beogradskih sokolskih društava i russkog Sokolstva, svi učesnici petog prosvetnog tečaja Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije sa svojim nastavnicima kao i veliki broj ostale braće i sestara, bližih saradnika i poštovalaca svećarevih.

U ime Maršalata Dvora Nj. Vel. Kralja svečanosti je prisustvovao sekretar g. Jovanović, a u ime češkoslovačkog poslanika g. dra Vaclava Girse inžinir g. Jan Novak.

Kada je svečar stupio u dvoranu sa sekretarom Maršalata Dvora g. Jovanovićem, zbor prosvetnog tečaja otpevao je sokolski pozdrav.

Tada je svečanost otvorio brat Milivoje Smiljanić, zamenik saveznog starešine, koji je nakon uvodnih reči predao odmah reč sekretaru Maršalata Dvora g. Jovanoviću, koji se obratio bratu Paunkoviću, čestitajući mu jubilej i predavši mu visoko odlikovanje, Jugoslovensku krunu I stepena, kojim ga je u ime Nj. Vel. Kralja blago izvoleo odlikovati Nj. Kr. Vis. Knez Namesnik Pavle. Ujedno je g. Jovanović predao bratu Paunkoviću pismo ministra Dvora g. Antića, a koje glasi:

„Gospodine Paunkoviću“

Njegovo Kraljevsko Visočanstvo Knez Namesnik blagovoleo je povodom današnje proslave 60-godišnjice Vašeg života i korisnog rada odlikovati Vas u ime Njegovog Veličanstva Kralja ordnom Jugoslovenske krune I reda.

Dostavljajući Vam znake tog odlikovanja kao izraz priznanja Vašoj dugo i plodnoj delatnosti na nacionalnom, kulturnom i ekonomskom polju Nj. Kr. Vis. Knez Namesnik naložio mi je da Vam izjavim, na dan Vaše proslave, Njegova srdačna čestitanja i najlepše želje da još dugo godina poslužite svojim predanim radom dobru i napretku svoje otadžbine.“

Primivši ovo visoko odlikovanje, brat Paunković zahvalio se za isto biranim rečima Nj. Vel. Kralju Petru II i Nj. Kr. Vis. Knezu-Namesniku Pavlu, našto je zbor učesnika prosvetnog tečaja otpevao državnu himnu.

Zatim je bratu Paunkoviću izrazio tople čestitke u ime češkoslovačkog poslanika g. dra Girse i u ime svoje pretstavnika Češkoslovačkog poslanstva inžinir g. Novak, kome se brat Paunković također toplo zahvalio istakavši ujedno čvrst i najsrdičnije bratske veze, koje vežu jugoslovensko i bratsko češkoslovačko Sokolstvo, kao i jugoslovenski i bratski češkoslovački narod.

Tada je brata Paunkovića srdačnim bratskim rečima pozdravio u ime Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije zamenik saveznog starešine brat Milivoje Smiljanić, istakavši vanredno velike zasluge brata Paunkovića za celokupno naše Sokolstvo, i tom prilikom predao mu darove od strane Saveza slovenskog Sokolstva, Češkoslovačke obce sokolske, Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije, prvog zamenika saveznog starešine brata Gangla i bližih saradnika i poštovatača svećarevih.

Svoj govor brat Smiljanić završio je rečima:

— U visokom odlikovanju koje Ti je podeljeno s najvišeg mesta, mi Sokoli ujedno gledamo i odlikovanje Sokolstva kao nacionalne organizacije i kao nosioca ideje državnog i narodnog jedinstva.

Savez slovenskog Sokolstva, ceneći velike sokolske zasluge brata Paunko-

vića, poslao je avionskom poštom slavljeniku naročiti poklon — jednu krasnu spomenicu, vezanu u koži i sa srebrnim monogramom Saveza slovenskog Sokolstva, a unutra s umetnički ispisanim posvetom na pergamentu, koja glasi:

„Savez slovenskog Sokolstva šalje Ti svoje iskrene pozdrave povodom Tvoje 60-godišnjice. Ovom prilikom sećamo se Tvoj iskrenog truda za jedinstvo slovenskog Sokolstva u cilju da sačuvamo naše narode u snazi i moralnoj i duševnoj plemenitosti, da bi na taj način zauzeli dostojno mesto u svetu.“

Na to si uvek mislio i tome si težio. Trudio si se da utičeš ne samo na prednike svoga naroda, već i na druge slovenske grane, koje su se spajale u tešnoj saradnji sa jugoslovenskim narodom. Slovenstvo je bilo Tebi višim ciljem i Tvoja nastojanja težila su njezinom jačanju.

Za dalje godine želimo Ti mnogo snage i zdravlja, da se još dugo možeš radovati uspesima svog životnog dela.“

Također i Češkoslovačka obec sokolska poslala je avionskom poštom kao svoj dar bratu Paunkoviću jednu krasnu umetnički izrađenu kristalnu vazu uz sledeću čestitku:

„U Tebi poznajemo iskrenog brata, koji je toliko puta posvedoci svoju naklonost prema čehoslovačkom narodu. U Tebi smo upoznali muški karakter, kome je uspeh otadžbine jedini i najveći zakon. Tvoj rad za vreme svetskog rata dokaz je Tvoje velike ljubavi prema narodu i nepokolebive vere u konačnu pobedu dobre stvari.“

Iskrena srca želimo Ti mnogo uspeha u Tvojem daljem radu za napredak sokolske i slovenske stvari.“

U ime Saveza ruskog Sokolstva bratu Paunkoviću čestitao je najsrdičnije savezni starešina brat Dražling, zahvaljujući mu najiskrenije na ljubavi i pažnji, koju je uvek iskazivao ruskom Sokolstvu. U ime Pokrajinskog saveza ruskog Sokolstva slavljenika je pozdravio savezni starešina brat Artamanov, predavši mu u ime ruskog Sokolstva jednu lepu spomenicu. U ime ruske štampe jubilarcu je čestitao brat Vasilije Pronjin.

Posebno je zatim u lepom govoru jubilarca pozdravio u ime uprave Sokolske župe Beograd, čiji je brat Paunković bio dugogodišnji starešina, brat dr. Branko Čipčić, zamenik župskog starešine, istakavši naročito velike zasluge brata Paunkovića za Sokolsku župu Beograd kao i njegov predani rad uopšte na korist našega Sokolstva, za koje se je on zalađao s najvećom ljubavlju i služio mu s oduševljenjem kroz nekoliko decenija.

U ime beogradskih sokolskih društava slavljenika je pozdravio veoma srdačno i čestitao mu pukovnik brat Andra Petrović, zamenik starešine Sokolskog društva Beograd-Matica, kome je također brat Paunković bio dugo godina na čelu kao starešina.

Na koncu, brata Paunkovića pozdravio je i čestitao mu u ime svih učesnika petog saveznog prosvetnog tečaja brat Selimbegović.

Dirnut ovom iskrenom pažnjom i bratskom ljubavlju brat Paunković zahvalio se na koncu svima zajedno srdačnim bratskim rečima.

— Žao mi je — rekao je među ostatim brat Paunković — ako posle 60 godine ne budem mogao raditi za Sokolstvo onoliko koliko bih želeo. Ali obećavam, da će raditi koliko mi snaga i zdravlje dozvole, posvećujući sve svoje snage Sokolstvu.

Sokoli svuda moraju stajati na braniku ideje državnog i narodnog je-

dinstva. Sve svoje snage posvetiće čistim sokolskim idealima. Zdravo! —

Na koncu su pročitane mnoge brzjavne i pismene čestitke koje je jubilarac primio, među kojima čestitka brata dra Stanislava Bukovskog, starešine Češkoslovačke obce sokolske i Saveza slovenskog Sokolstva, prvog zamenika starešine Saveza SKJ. brata Gangla, brata Josipa Truhlarža, zamenika starešine Češkoslovačke obce sokolske, dra Josipa Rogića, ministra za fizičko vaspitanje,

svih sokolskih župa i velikog broja sokolskih jedinica, među kojima i ruskih lične čestitke velikog broja sokolske braće i sestara iz svih krajeva zemlje.

Među brojnim čestitkama odličnih predstavnika našeg nacionalnog i kulturnog života, bratu Paunkoviću brzjavno su čestitali Kraljevski namesnici g.g. dr. R. Stanković i dr. I. Perović.

Ova intimna sokolska svečanost u čast brata Paunkovića završena je pevanjem sokolske himne „Hej Sloveni”.

Logorovanje Sokolske župe Zagreb

Ove godine nije održan župski slet, već se pokušalo okupiti članstvo za jedan dan u logorovanju. Logorovanje je održano na prostranom Sokolskom stadionu Kralja Aleksandra kod Maksimira. Mislimo, da bi ovakvo logorovanje bolje uspeло kada bi se priredilo u drugo doba godine; u proleće ili na jesen, kada nije velika letna sparina. Ipak je i ovo logorovanje uspeло, a verujemo da će za drugo interes biti mnogo veći, jer su bez sumnje sva braća i sestre odneli s ovog logorovanja vrlo lepe dojmone.

U subotu 7 avgusta po naređenju župskog načelnštva već u 19 sati pristizala su na stadion braća i sestre iz skoro svih društava i četa. Stigla je i glazba Sokolskog društva Zagreb 2 koja je sviranjem sokolskih koračnica razveseljavala prisutne. Braća i sestre bili su raspodeljeni po šatorima na velikoj livadi sa južne strane stadiona. Nosila se slama i nameštalo ležište. Sve je vrelo kao u mrvnjaku. Kuhinja je dimila i širo se ugodan miris. Pošto smo se prebrojili, išli smo na večeru. Vladalo je veselo raspoloženje, bratsko susretanje. Naš vredni pročelnik kuhinje, brat Potušek, svih je zadovoljio. Posle večere nastalo je veselje. U sred logora zapaljena je vatrica, a uz svirku glazbe uhvatilo se kolo i orila vesela pesma. Zatim se na glas trube brata načelnika sve stišalo i svaki je bio na svom mestu pod šatorom. Straže su naizmenično patrolirale naoko. Ali već u 4 sata na glas trublje opet je bilo sve na nogama i svi su se žurili da se operu, jer na 4 i pol svi smo morali da budemo u stroju. Uz zvukove glazbe stupali smo na prostrano vežbalište, gde je svečano istaknuta državna zastava. Zatim je po odeljenjima sledila jutarnja vežba. Logorovalo je 252 člana i 34 članice. Nije to baš veliki broj, ali kad se uzme u

obzir da je mnogo braće i sestara na ferijama, a mnogima je to bilo malo čudno ležanje pod šatorima, ipak i ovaj broj zadovoljava.

Od 5 do 6 sati bio je doručak i odmor, od 6 do 7 vežbale su se strojne vežbe, a od 7 do 8 igrala su se narodna kola. Nakon kraćeg odmora do 11 sati vršio se pregled i uvežbavanje prostih vežbi. Sve je to savladano bez velikoga npora. U 11 sati održana je konstituirajuća sednica i izbor uprave novo osnovane Zadružne sokolske štendionice, a zatim prosvetni čas, na kojemu je govorio brat Džamonja o sokolskim zadacima u Petrovoj petoletci i o sprovođanju tih zadataka. U 12 i po sati sledio je ručak, a zatim odmor do 15 sati. Pre podne održane su također streljačke utakmice na strelištu. Takmičila su 23 strelnca. Kao najbolji strelnac pokazao se brat Aluga Janko iz čete Jabukovac. On će dobiti diplomu. Od 15 do 16 sati vršile su se pripreme za smotru. Tačno u 16 sati celokupno članstvo, predvođeno muzikom, nastupilo je na vežbalište u mimohodu i odao počast zastavi. Zatim su sledile proste vežbe članova, takmičenje u odbojci i košarci, proste vežbe članova sokolskih četa, takmičenje u prostim granama, pa zbor sveukupnog članstva i pozdrav zastavi uz pevanje Sokolske himne. U rano jutro, kad se zastava isticala, kao i kada se skidala, održao je starešina župe brat dr. Gavrančić svoj braći topao sokolski pozdrav.

Pored brata starešine d-ra Gavrančića i njegova zamenika d-ra Mahulje logorovalo je 92 starije braće. Po broju članstva najbolje se odazvalo društvo Sisak i Zagreb 3; a od četa: Kinjačka, Jabukovac i Blinjski Kut.

Tačno u 18 sati sledilo je skidanje šatora, pozdravljanje braće i sestara, te odlazak domovima. — B.

popodne na javnoj vežbi u stadionu Park de pres. Stadion, koji ima mesta za 50.000 gledalaca, bio je pun. U počasnoj loži su bili pored zastupnika francuskih vlasti, također predsednik Međunarodne gimnastičke federacije br. Adam Zamojski, predsednik Unije francuskih gimnastičara g. Vahmar, zastupnici gimnastičkih organizacija drugih država i članovi kongresa Međunarodne gimnastičke federacije, među kojima je bio i zastupnik ČOS br. Vl. Miler.

Posle prostih vežbi koje su izveli francuski gimnastičari, nastupili su gosti iz inostranstva. Nakon nastupa Belgijanca, Talijana i Švicara, koji su izvadili proste vežbe i simultane vežbe na spravama, stupili su na vežbalište češkoslovački Sokoli, koji su oduševili francusku publiku i strane stručnjake divnom kompozicijom br. Pehačka "Obrana" (na glazbu talentovanog mladog br. Zehaka), koju je izvelo najpreciznije sedam devetki. Najbolji češkoslovački vežbači prikazali su i svoju veliku umetnost na ručama i krugovima. Odlično je bilo također vežbanje Bukove škole iz Danske i vežbanje Nemaca na vratilu. Kritike pariških novina jednodušno su priznale češkoslovačkim Sokolima primat na ovoj priredbi i pišu o Sokolstvu uopšte sa velikim oduševljenjem. Češkoslovački Sokoli, koji su učestvovali na ovome sletu sa velikom ekspedicijom pod vodstvom zamenika načelnika ČOS br. Nimshausa, nesumnjivo su učinili odličnu propagandu za svesokolski slet u Pragu. Pre njihovog odlaska poklonio je predsednik Unije u ime francuskih gimnastičara zastupnicima ČOS skupocenu sevresku vazu kao uspomenu na ovaj slet i tom prigodom obećao je da će na X svesokolski slet u Prag doći 1600 gimnastičara iz cele Francuske.

ŠVICARSKI GIMNASTIČARI NA MEĐUNARODNIM TAKMIČENJIMA U PRAGU 1938.

Premda odbor Saveza švicarskih gimnastičara u načelu još nije odobrio učešće Švicarske na međunarodnim gimnastičkim takmičenjima koja će se održati 1938 god. prigodom X svesokolskog sleta u Pragu, tehnička komisija ovog saveza već je pozvala sve takmičare, koji žele užeti učešća na ovim takmičenjima. Ovom pozivu odazvalo se 33 takmičara. Od vežbača koji su bili u švicarskoj vrsti na olimpijadi u Berlinu, nisu se sada prijavili: Bah, Mic, Valter, Eberle i Hafen. Među prijavljenima za ova takmičenja ne nalaze se ni: Brilman, Find, Huber, Langerlot, Stajnher, Tribold i Vagner, koji su zadnjih godina postigli na takmičenjima najviše uspeha. Razlog tome je taj, što spomenuti vežbači, koji su specijalisti na spravama, nisu sposobni da savladaju teškoće vežbi koje su u programu ovih međunarodnih takmičenja u Pragu. Na takmičenjima Međunarodne gimnastičke federacije (sa razlikom od gimnastičkih takmičenja na olimpijadama), takmiči se naime ne samo na spravama, nego također i u lakoj atletici. Premda su prijavljeni vežbači novajlige u međunarodnoj arenici, ipak je tehnička komisija uverena, da će biti moguće sastaviti odličnu vrstu. Najstariji medu prijavljenima su Vešle i Bahman (31 god.), a najmlađi su Rojš i Bergmayer (23 god.). Sa prijavljenim vežbačima prirediće se uskoro prvi zajednički tečaj.

ZNACKA TELESNE SPOSOBNOSTI.

Švedska je bila prva država koja je uvela posebne značke telesne sposobnosti. Ovu značku dobivaju oni državljanini, koji postignu propisane rezultate u plivanju, trčanju, bacanju, skokovima i u vežbama ustrajnosti. Po istom principu ali u različitim kombinacijama i sa različitim zahtevima uvele su ova sportska odlikovanja Nemačka 1912 g., Norveška za vreme svetskog rata, Holandija g. 1928, Poljska i Mađarska 1931 g. i Austrija g. 1933. Belgija i Češkoslovačka nemaju sportske značke u ovom smislu. U Finskoj imaju već 20 godina sportsku značku za mladež a od pre 25 godina za žene. Takvu značku nosi u Finskoj 250.000 žena.

Sada su i u Francuskoj odlučili da uvedu taj običaj. I u Švicarskoj, gde nemaju još značke za telesnu sposobnost, počelo se također razmišljati o uvedbi takve značke. „Švajceriše Turnajtung“ otvorila je o ovom pitanju an-

ketu i zauzima se za pozitivno rešenje; osobito, što je uvedba ove značke u državama, gde je bila primljena, imala znatan uticaj na širenje interesa za fizičko vaspitanje.

SOKOLSKI UPLIV U MEĐUNARODNOJ GIMNASTICI

Radi znatnih razlika u provođanju ženske gimnastike u državama koje su članice Međunarodne gimnastičke federacije, postoje su i velike teškoće pri sastavljanju programa za zajednička takmičenja. Sokolska ženska gimnastika i principi po kojima se ova provodi, primaju se u ovoj Federaciji sa simpatijama. Za takmičenje na olimpijadi u Berlinu bio je primljen sa malim izmenama načrt, koji je izradilo načelništvo članica ČOS. Naišlo je pri rešavanju ovog pitanja prigovarala Nemačka, gde još i danas vode žensku gimnastiku muški i gde se ova provodi kao puka imitacija muške gimnastike. Nemci do tada uopće nisu poznavali gredu kao gimnastičku spravu, a danas sa oduševljenjem pišu o njoj kao „idealnoj spravi nemačke ženske gimnastike.“

ODBRANBENO VASPITANJE MLADEŽI

Švicarska sprema zakon o odbranbenom vaspitanju mlađeži od 14 do 18 godina. Tečajevi, koji će se priređivati, biće obavezni za svu mlađež pre nastupa vojničke službe. Izračunato je, da će izdaci za provođanje ovog zakona iznositi godišnje preko 2,500.000 švicarskih franaka.

U Nemačkoj ovu zadaću vrši organizacija „Hitlerjugend“, koja nije držvana, ali stoji pod uticajem nacionalno-socijalističkog pokreta.

Talijanska „Babila“ i mađarska „Livent“ imaju potpuno vojnički karakter.

U većim državama opaža se nastojanje da se mlađež oduzme gimnastičkim i sportskim organizacijama te da država sama preuzeće u svoje ruke telesno i odbranbeno vaspitanje mlađeži. Razumljivo je, da ove organizacije s time nisu saglasne, jer na taj način više ili manje gube svoj rezon d' etr. Ovo će pitanje biti najidealnije rešeno u Češkoslovačkoj, gde državne vlasti rade u punom sporazumu sa Sokolstvom.

SVETSKI REKORDI

Japanski đak Tečno Hamura postavio je na međunarodnoj plivačkoj utakmici, koja se održala nedavno u Tokiju, novi svetski rekord na 200 m u vremenu od 2 min. 40.4 sek.

Cuveni irski lakoatletičar dr. O' Kolegen potukao je konačno najstariji svetski rekord, koji je postigao pre 24 godine Amerikanac Rajen u bacanju čekića sa 57.77m. Na utakmici u Korku bacio je sada O' Kolegen čekić 60.57 m: i sa ovim nerevolatnim rezultatom poboljšao stari rekord za skoro 3 m.

Na studentskim međunarodnim lakoatletskim utakmicama, koje su održane ove godine prigodom svetske izložbe u Parizu, uspeo je crnac Džonson, student iz Amerike, da pretrči stazu od 100 m. u senzacionalnom vremenu od 10.2 sekunde. Ovaj rekord verovatno neće biti oficijelno priznat zbog toga, što je za vreme trčanja duvao vetr trčima u ledu.

I drugom amerikanskom crnacu Volkeru uspeo je da postavi jedan novi svetski rekord. Na međunarodnom mitingu, koji je održan prošlog meseca u Stokholmu, on je skočio u vis 209 cm. Ovim rezultatom on je tukao svoj vlastiti rekord od 208 cm, koji je postavio jednu sedmicu pre toga.

U vezi sa ovim svetskim rekordom beležimo također krasne rezultate, koje je postigao prošlog meseca češkoslovački Soko Fidler na sokolskim lakoatletskim utakmicama u Mladoj Boleslavii: skok u vis 181 cm, skok u dalj 616 cm, bacanje kugle 13.60 m, a bacanje diska 41.74 m.

Ove rezultate beležimo kao dokaz, da nije istina ono što se češće čuje, da su Sokoli slabii lakoatletičari, jer da se u sokolskim društvinama laka atletika tobože zanemaruje. I naša jugoslovenska državna lakoatletska reprezentacija imala je u svojim redovima uvek mnoge Sokole (Zupančić, Gregorka, Kovačić i drugi).

Fizičko vaspitanje u svetu

57 slet Uvjite francuskih gimnastičara Sjajan uspeh češkoslovačkih Sokola

Unija francuskih gimnastičara održala je svoj 57 slet ove godine u Parizu prigodom svetske izložbe. Svečanosti su počele u petak 13. pr. m. sa takmičenjem za prvenstvo, u kojem je učestvovalo 27 najboljih francuskih gimnastičara. Kao obavezne vežbe na spravama vežbale su se one, koje su određene za iduće međunarodno gimnastičko takmičenje u Pragu 1938. Šampionat na ovom takmičenju osvojio je zashuženo odlični vežbač L. Mase iz Liona sa 130.15 bodova; iza njega po redu bodova sa malom razlikom dolaze A. Valter iz Belfortena i G. Mire iz Lila. Osim brojne publike takmičenje pratili su sa

velikim interesom češkoslovački Sokoli i članovi drugih inostranih gimnastičkih organizacija.

U subotu i nedelju pre podne održana su sva ostala takmičenja na spravama i u lakoj atletici. Premda je prostrano vežbalište u Park de pres bilo prepuno mnogobrojnih vrsta gimnastičara iz cele Francuske i premda je i program takmičenja bio vrlo opsežan, ipak se takmičenje odvijalo brzo i u najlepšem redu, a što je u veliko meri zasluga odličnog predsednika tehničkog odbora Unije g. Pajoa, koji je takmičenje vodio.

Vrhunac svečanosti je bio u nedelju

V tečaj prosvetne škole Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije

Peti četraestodnevni opšti prosvetni tečaj u saveznoj prosvetnoj školi u Beogradu završen je 22. avgusta o. g. O otvaranju ovoga tečaja i početku njegovog rada „Sokolski glasnik“ je u svom broju 25 od 21. avgusta 1937. god. već doneo izveštaj.

I ovaj tečaj je Prosvetni odbor Saveza ŠKJ priredio kao i one ranijih godina u cilju da se što veći broj sokolskih radnika osposobi za prosvetni rad u našim župama, društvima i četama. Uvidelo se je, sasvim opravdano, da nani je potreban što veći broj radnika, koji su potpuno sposobni da prime na sebe prosvetni rad u našem Sokolstvu. Program našeg prosvetnog rada je tako obilan i raznovrstan, da zahteva stručnu spremu onih, koji ga vrše i sprovode. Prosvetni radnici iz pojedinih naših župa na ovom tečaju imali su da se još više upoznaju sa strukturom prosvetnog rada, tako da kasnije budu potpuno upućeni i u praktičnu stranu njegovu.

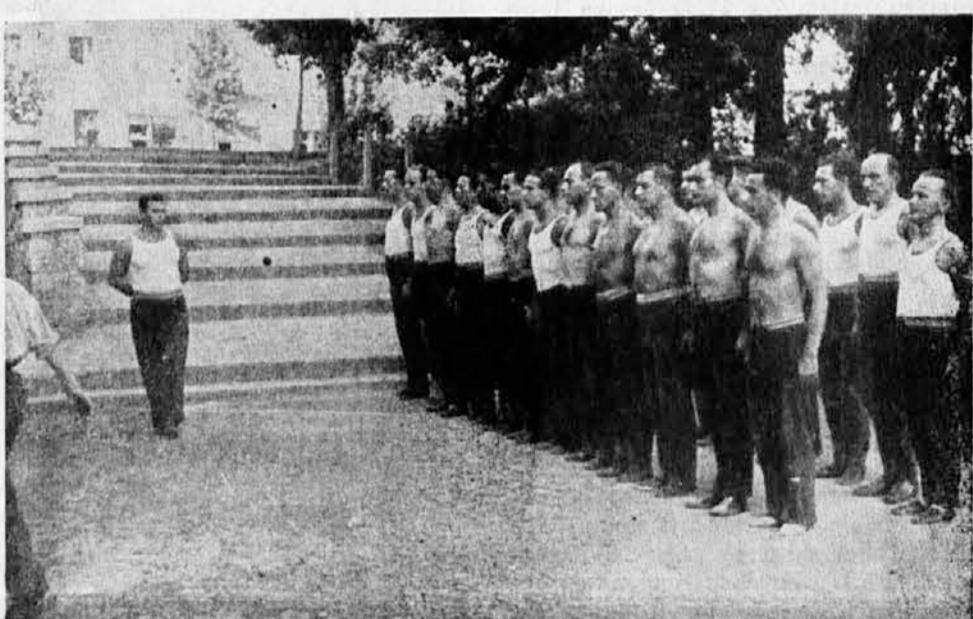
Na ovom tečaju učesnicima je bila

dana prilika da vide, kako u praksi funkcioniše jedna prosvetna škola sa teorijskim i praktičnim programom.

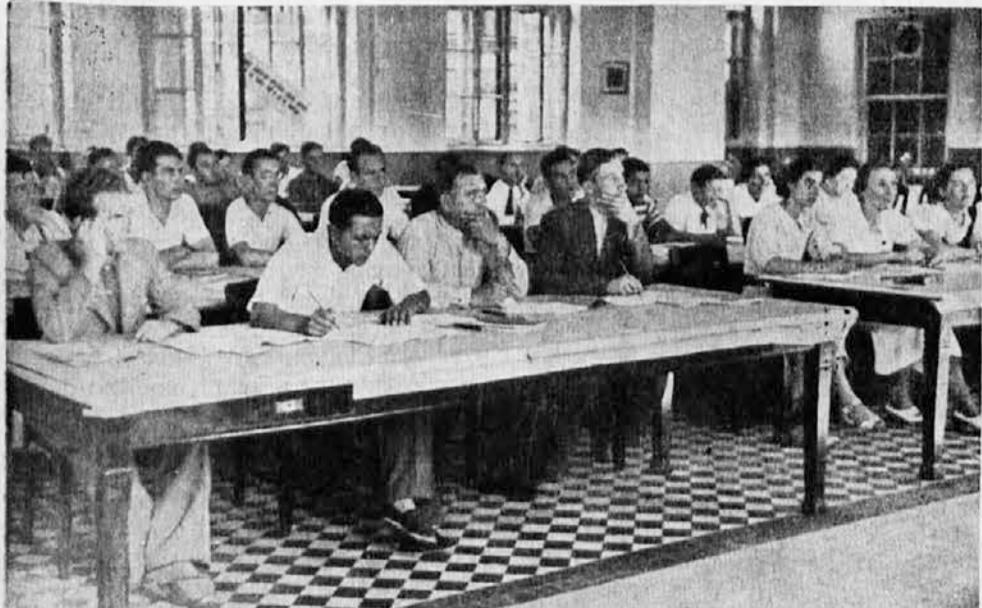
Kao što je već javljeno, tečaj je održan u prostorijama Studentskog doma u Beogradu, od 9 do 22. avgusta i na njemu su uzela učešća 42 tečajca iz 17 župa, i to sledeća braća i sestre: Barulek Tomá, Brun Julije i Šoš Ivan — župa Varaždin; Bjegović Đorđe i Stupar Petar — župa Banja Luka; Brelih Miloš — župa Ljubljana; Bulat Zlata — župa Split; Čorković Sava, Fuksa Sofija i Kovacević Slobodan — župa Bjelovar; Čolić Đura, Jakšić Radovan, Petrović Barka i Vidmarić Dragan — župa Karlovac; Filip Ivan i Urbajs Alojzija — župa Celje; Hadžić Bogoljub, Ilić Milivoje, Janićić Lazar, Kovačević Miomir, Lebedev Igor, Nedeljković Milica i Veljković Đorđe — župa Beograd; Hajdin Branko i Milić Stanislav — župa Zagreb; Host Darinka, Stanić Vlajko i Usmijani Juraj — župa Sušak — Rijeka; Kurjakov Svetozar, Momirov Momčilo, Šandorov Milan i

Nastavnici i učesnici petog saveznog prosvetnog tečaja

Tečajci na času jutarnje telovežbe ...

... i na časovima predavanja ...

... a u slobodno vreme čitanje i diskusija

Vujanov Stojanka — župa Petrovgrad; Marčetić Niko i Veselinović Dušan — župa Kragujevac; Mijović Ljubomir i Milošević Hristifor — župa Cetinje; Milićević Tripo — župa Mostar; Milojković Živojin — župa Skoplje; Selimović Mehmed — župa Tuzla; Sevnik Šrdan i Žimić Zlatka — župa Maribor i Svirčević Miloš — župa Novi Sad.

Ostale župe nisu poslale ni jednog svog pripadnika na tečaj što je sva-kako za žaljenje, jer ni u njima stanje nije takvo da im ne treba dobrih pro-svetnih radnika.

Organizacija tečaja bila je potpuno na visini. Na sve tečajce je vanredno prijatno delovalo, kad su 8. o. m. došli u Studentski dom i tamo našli savršen red. Naime za svakog tečajca je već bilo određeno mesto u učionici, kod stola u trpezariji i u sobi za stanovanje. Svaki tečajac je na svome mestu u učionici našao olovku i svesku za be-ške, a u jednom omotu sva potrebna pismena uputstva, tako da je tačno znao kad ima kakvu dužnost. Ukratko, sve je bilo unapred predviđeno, tako da je rad u tečaju mogao da teče normalnim tokom.

Svako jutro se je ustajalo u 6 časova. Rad je počinjao sa telesnim vežbanjem od 6.30 do 7.15 časova, a nakon doručka u 8 časova počinjala su predavanja, koja su trajala do 11.30 časova i od 16 do 17.40 časova; od 17.50 do 18.35 časova iznošene su od strane učesnika primebitne u pogledu predavanja koja su održana dotičnog dana; od 18.35 do 19 časova održavan je čas večernjeg telesnog vežbanja pod vodstvom brata Radomira Gačića. Posle večere je vođena kritika održanih govora pred vrstom, koje su držali sami tečajci po unapred utvrđenom rasporedu.

Upravitelj savezne prosvetne škole bio je brat Miloš Stanojević, profesor — pretdsednik saveznog prosvetnog od-bora, prefekt brat Radomir Gačić, a ekonom brat Dragoljub Atanacković-Bata; oni su za sve vreme tečaja sta-novali i hranili se zajedno sa učesnicima tečaja u Studentskom domu. Ova tri brata su sa puno pažnje i napora obavljali svoju dužnost. Na svakom koraku smo videli da imaju ljubavlju za sokolski rad koji im je poveren a pored toga još i to, da ga oni odlično po-znaju. Na ovome mestu ističem i predani rad sestre Zorke Vojnović, koja je ne samo održavala svoja predavanja, nego je i za čitavo vreme tečaja bila prisutna i pomagala gde god je trebalo.

Predavanja su održavana tačno po rasporedu časova i obuhvatala su ceo propisani program izložen u „Sokol-skom glasniku“ br. 25 od 21 o. g. Sva predavanja su bila na potrebnoj visini, pa su neobično povoljno uticala na slušaoce. Bilo je mnogo lepih predavanja, tako da se je videlo, da su naši nastavnici uložili vrlo mnogo truda samo da bi nam pružili što više mo-gućnosti za usavršavanje u prosvetnom radu. Brat dr. Niko Mrvoš održao je 21. o. m. vrlo uspešno predavanje o o-limpiskim igrama. Ovo predavanje nije bilo predviđeno u nastavnom planu, ali je od tečajaca bilo primljeno sa oduševljenjem, jer je zaista bilo zanimljivo i lepo.

Uprava tečaja je izradila program praktičnog vežbanja tečajaca u prosvet-nom radu. Svaki učesnik je imao da održi u određeno vreme posle završenog časa telesnog vežbanja govor pred vrstom namenjen članstvu, naraštaju ili deci. Tema govora je unapred bila određena, tako da je svakome govorniku omogućeno da se unapred spremi. Go-vor je po pravilu trebao da traje najviše 3 minuta, ali većina tečajaca nije bila naviknuta na kratkoču, pa je tako nji-hov govor trajao nešto duže od 3 minuta. Održani govor pred vrstom kritikovan je zatim od dva slušaoца, a u kritici su uzimali učešća i ostali slušaoći. Ovim je pružena mogućnost da se čuju sva mišljenja o dotičnom pred-metu. Isto tako je bio izrađen i de-taljan program debatnih večeri. I tu je u rasporedu bio određen izvestilac, te-ma i po dva koreferenta. Ovde valja istaći, da je bilo vrlo lepih tema, a i to, da su izvesne teme pojedini govor-nici vrlo dobro razradili i izlagali. Po-jedine debatne večeri su zaista bile vrlo zanimljive po mislima koje su izno-sene, tako da su te večeri često trajale po dva i tri sata.

9. avgusta tečaj je posetio brat dr.

Stanislav Bukovski, starešina bratske Če-škoslovačke obce sokolske i Saveza slovenskog Sokolstva.

Na izletu ...

A ekonom Bata, brineći se za telesnu hranu, obilazio je sve beogradске pijace ...

da sestra, domaćica toga dana, može radosno da posluži...

... odličan ručak! ..

vali su operetnoj pretstavi „Bal u Sa-voji“, a 17 avgusta bioskopskoj pre-stavi češkoslovačkog tonfilmskog koma-da „Mariša“.

13 avgusta o. g. popodne tečajci su s upravom prosvetne škole napravili iz-let u Pančeve, a 19 avgusta u Topolu i na Oplenac, gde su se poklonili se-nima i položili venac na grob Viteškog Kralja Ujedinitelja.

21. avgusta uveče učesnici tečaja u-čestvovali su na proslavi 60-godišnjice života brata Đure Paunkovića, savez-nog podstarešine. Ova proslava obavljena je u prostorijama savezne uprave, skromno u sokolskom krugu, u potpuno-bratskoj sokolskoj atmosferi. Svi tečajci su zahvalni bratu Paunkoviću na pažnji koju im je ukazao prilikom ove proslave kao i uvek kad je dolazio sa njima u dodir, često posećujući njihov tečaj.

Ovaj peti opšti prosvetni tečaj savezne prosvetne škole potpuno je uspeo, jer je program nastavnog pla-na sproveden dobro, a zatim i u-česnici tečaja su marljivo pratili i beležili sve ono što je bilo bitno u pojedinim predavanjima. Za celo vreme tečaja osećao se živ interes slušalaca za sve ono što im je iznošeno. Iz diskusija tečajaca jasno se video po-stepeni napredak u razumevanju pro-svetnog rada. Naravno, sve ovo još ni iz daleka nije dovoljno za uspešan rad, nego je potrebno da svaki učesnik i dalje dopunjije i produbljuje svoje znanje, u prvom redu marljivim čita-njem sokolske literature. Kao što sokolska misao ne poznaje zastoja, nego samo živ rad, koji svakim danom treba da prodire napred, tako i slušaoci ovog tečaja, pa i svi članovi naše sokolske porodice, treba da rade bez pre-stanka na svom ličnom sokolskom va-spitanju, tako da se potpuno osposebe za rad koji obavljaju u našoj organizaciji. Na tečaju je svima nama dat putokaz za dalji naš prosvetni rad u Sokolstvu. Svi smo se uverili na delu, da bi mnoge i mnoge stvari u našem prosvetnom delovanju bile potpuno dru-gogače, da svi prosvetni radnici obavljaju svoju dužnost sa ljubavlju i potrebnom pažnjom. Samo žrtve stvaraju dela. Na tečaju se opazilo još i to, da naši prosvetni radnici ne prate našu sokolsku štampu u dovoljnoj meri, pa i u ovom pravcu treba pojačati interes najpre kod svih prosvetnih funkcionera, a zatim i kod ostalih pripadnika naše organizacije. Samo čitanjem i pažljivim praćenjem sokolske štampe možemo pratiti u korak sokolski život i obave-stavati se o najboljem i najuspešnijem načinu rada.

Tečaj je završen 22. avgusta opro-štajnom večerom u Studentskom domu, na kojoj su učestvovali zame-nik saveznog starešine brat Đura Paunković i skoro svi predavači zajed-no sa tečajcima. Cela večera je protekla u prijatnom sokolskom bratskom raspoloženju, uz pesmu, šalu i pozdrav-ne govor.

23 avgusta većina učesnika tečaja vratila se u svojim kućama. Oproštaj tečajaca međusobno, a i sa njihovim nastavnicima, bio je u punom smislu bratski, jer su se na tečaju zasnovala mnoga iskrena prijateljstva, koja će se uvek održati i negovati. Verujemo da će se tečajci uvek rado sećati časova tako prijatno provedenih u radu u saveznoj prosvetnoj školi, kao što takođe verujemo, da će učesnici ovog tečaja svojim radom dokazati, da su zaista shvatili sve ono što im je na tečaju rečeno i pokazano.

Miloš T. Svirčević.

DJELNICKA TJELOCVICNA JEDNOTA

Dne 22 avgusta o. g. proslavila je Djelnicka tjelocvicna jednota (DTJ) svoju četverdesetgodišnjicu. Pre 40 godina rascepilo se dotada jedinstveno češko-slovačko telesno vaspitanje sa osniva-njem DTJ. Razlozi za ovaj rascep bili su sve pre nego gimnastički, a najviše politički. U izvesnoj meri bila su tome uzrok i neka sokolska društva, koja nisu htela da primaju u svoje redove članove socijalističkih organizacija. Za ovih 40 godina mnogo se izmenilo. Zagriženi pristaše tih organizacija postali su iskreni borci za samostalnost češko-slovačke i bore se verno i poštено protiv svih neprijatelja češkoslovačkog na-roda.

12 avgusta učesnici tečaja prisustvo-

Zaključci radnog zborovanja župskih načelnika i načelnica, održanog u Kaštel-Sućurcu

Radni zbor župskih načelnika i načelnica, koji je održan u Kaštel Sućurcu od 23—31. jula o. g., doneo je sledeće zaključke:

1) Načelništvo Saveza sastaviće novi stručni odbor Saveza na osnovu organizacije SSKJ.

2) Svi raniji zaključci radnih zbrova župskih načelnika i načelnica — ukoliko nisu već izvršeni — ostaju na snazi te se imadu privesti u delo.

3) Načelništvo Saveza neka u zajednici sa prosvetnim odborom Saveza živo poradi na tome, da se svi prosvetari u svim sokolskim jedinicama privedu u redove vežbača, kako bi neposredno mogli da vrše svoj vaspitni zadatok.

4) U cilju jedinstvenog sokolskog vaspitanja imaju se sokolski vaspitači (prednjaci — prosvetari) spremati u skupnim tečajevima — stoga treba da su svi osnovni (opseg društvenog prednjackog ispita) tečajevi skupni.

5) Izabran je žiri, koji će tokom meseča avgusta i prvom polovinom meseča septembra o. g. pregledati vežbe članstva za naš nastup u Pragu 1938. Žiri sačinjavaju ova braća i sestre: dr. A. R. Piher, Beograd; Komac Slavko, Maribor; Skalar Elza, Zagreb; Slapničar Majda, Ljubljana.

6) Načelništvo Saveza ima da se pobrace, da se knjiga brata d-ra M. Klinger „O branosti“ prevede i štampa na našem jeziku.

7) Načelništvo Saveza će uvesti vojničku komandu za strojneve vežbe kao obaveznu za sve jedinice Saveza SKJ.

8) U Savezu imadu se održati sledeći tečajevi:

škola za obuku vojnika (vodnički tečaj za vodnike sok. četa);

tečajevi za župske putujuće prednjake;

tečajevi za vrhunske vežbače;

jedna muška i jedna ženska naraštajska škola (prednjaci naraštajski tečaj) u trajanju od po 1 mesec dana, koje će iz svake župe pohađati po 2 naraštajca, odnosno naraštajke;

opšti savezni prednjaci tečaj za muške (za tečajce sa župskim prednjackim ispitom) u trajanju od 3 nedelje;

6) opšti savezni prednjaci tečaj za ženske u trajanju od 3 nedelje;

tečaj za vodnike naraštaja;

tečaj za vodnike naraštaja;

tečaj za proste grane, igre i narodna kola (muški);

tečaj za proste grane, igre i narodna kola (ženski).

9) Tečajevi za načelnike društava i četa neće se u Savezu održavati, nego će se po župama održavati trodnevna radna zborovanja (u obliku tečajeva) društvenih i četnih načelnika.

10) Opšti prednjaci (vodnički) tečajevi, i to osnovni imaju se u što većem broju održavati po četama, društvinama, okružjima i župama:

11) Po predlogu načelnika Saveza uvodi se nova naraštajska odora.

12) Naraštajci koji će učestvovati sletu u Pragu moraju svi imati novu svenčanu odoru i novo vežbovno odelo.

13) Određuje se prelazno doba za nošenje stare i nove naraštajske odore do uključivo 31-XII-1939 godine, posle kojeg roka se može nastupiti samo u novoj odori.

14) Uvodi se novo naraštajsko vežbovno odelo: crvene kratke gaćice (na gumiju) — sokolska majica sa vežbačkim znakom na prsimi.

15) Na takmičenjima prigodom X svesokolskog sleta ČOS u Pragu učestvovaće naš Savez u:

a) opštim takmičenjima višeg i srednjeg razdela,

b) u deseteroboju,

c) u plivanju,

d) u slovenskoj štafeti 4×100 m muškoj i ženskoj,

e) u odboci SSS a eventualno i u košarcu,

f) u smučanju SSS (za Hanžekov pehar) u februaru 1938 god.

u Tatrama (Štrbske Pleso).

16) Za 1938 godinu važi za sve jedinice Saveza SKJ takmičarsko gradivo našeg takmičarskog reda izdano kao prilog „Sokola“ 1937 god.

17) Prema zaključku sednice načelništva Saveza SSS, održane u Kaštel-Sućurcu, ima se za takmičenja u klas-

sičnom petoboju SSS dne 5. septembra 1937 god. u Brnu poslati muška savezna vrsta od 6 takmičara i 2 zamenika, jednog do dva suca i jednog vodu, te žensku saveznu vrstu od 4 takmičarke i 2 zamenice, 1 do 2 sudkinje i 1 vodnicu.

18) Ona braća koja će se takmičiti u Pragu u opštim takmičenjima ili u deseteroboju neće morati da se u 1938 godini takmiče po našem takmičarskom redu.

19) Novi takmičarski red sa svim svojim odredbama važi od 1-I-1939 g.

20) Da se poradi na štampanju novih takmičarskih povelja.

21) Takmičenja medunarodnih takmičara SSS u slobodnim sastavima održaće se prema zaključku sednice načelništva SSS, održane u Kaštel-Sućurcu, u Novom Sadu dne 19-XII-1937. Takmičenja se sastoje iz slobodnih sastava na vratilu, razboju, krugovima, konju u širinu, konju u dužinu i u prostim vežbama. Vrste će se sastojati iz 6 takmičara. Suci će biti prvenstveno oni koji su bili na tečaju SSS u Kaštel Sućurcu. Komisiju za sračunavanje daće SSKJ. Kontrolnu komisiju sačinjavaće iz svakog Saveza po 1 muški i 1 ženska. SSKJ daće 9 sudija. Iz svakog Saveza biće oko 14 muških i 14 ženskih lica. Rezultati će se računati za pojedince i za Saveze ako učestvuju barem 2 kompletne vrste inače samo za pojedince.

22) Izbirne savezne utakmice za slovenska takmičenja u odboci održaće se dne 26-IX-1937 u Beogradu. Pobednička vrsta (m. i ž.) zastupaće naš Savez na slovenskim igrama u Sofiji dne 10. oktobra 1937 god. i u Pragu prigodom X svesokolskog sleta ČOS početkom meseča jula 1938 god. Prijave za izbirna savezna takmičenja dostaviće župe saveznom načelništvu do 20-IX-1937 godine.

23) Mesto i datum za savezna smučarska takmičenja odrediće načelništvo Saveza. Ova takmičenja treba zbog obimnosti razdeliti barem na dva dela.

24) Naraštaj SSKJ učestvovaće na sletu u Pragu u takmičenjima, na javnoj vežbi sa prostim vežbama i u slovenskom naraštajskom taborenju.

25) Za saveznu prednjaku školu treba na moru i u planini obezbediti mesto i nabaviti svu potrebnu spremu.

26) U saveznoj naraštajskoj školi treba da predaju najbolji nastavnici u Savezu. Program će izraditi načelništvo Saveza i poslati načelnistvima župa na dopunu.

27) Načelništvo Saveza raspisaće konkurs za vežbe sviju kategorija za 1939 godinu. Vežbe se imaju demonstrirati sa muzikom.

28) Savezna uprava neka raspiše konkurs za idejni nacrt sleta 1941 godine — a načelništvo Saveza odmah nakon toga neka raspiše konkurs za vežbe i nastupe.

29) Zaključuje se poslati svim jedinicama upitni arak u pogledu obveznog telesnog vaspitanja i uputiti elaborat Ministarstvu fizičkog vaspitanja da dozvoli sposobnim jedinicama sprovođenje zakona o obaveznom telesnom vaspitanju. Uz upitni arak razaslaće se i sva uputstva.

30) Referat brata Branka Polića, koji se u celosti usvaja, umnožiće se i poslati svim župskim načelništvima.

31) Referat s. Milene Gruborove „Sokolica današnjice“ ima se predložiti redakcijskom odboru „Sokolskog glasnika“ za štampanje u listu.

32) Brat Milan Teodorović, načelnik Sokolske župe Novi Sad i član savezne uprave, sastaviće novi pravilnik za postavljanje župskih putujućih prednjaka, koji će savezno načelništvo razaslati svim župama da stave svoje primedbe.

33) Zaključuje se da govori prigodom javnih nastupa (na sletovima, na vežbalištu i nakon povorki pred celokupnim članstvom) zbog mogućnosti održanja discipline ne smeju biti posezniji od 1/2 mašinom sa proredom pisane stranice artije kancelarijskog formata. Svaki takav govor treba da se unapred napiše i odobri na sednici priredivačkog odbora.

34) Pravilnik putne blagajne sokolske župe Niš prima se u načelu s tim da ga svaka jedinica prema svojim potrebama i prilikama proširi odnosno nadopuni.

35) Načelništvo Saveza neka se pobrine za povlastice za naše prednjake u smučarskim domovima.

36) Naredni zbor župskih načelnika i načelnica održaće se uči takmičenja SSS u slobodnim sastavima za međunarodno takmičenje dne 18-XII-1937 god. u Novom Sadu.

37) Načelništvo Saveza spremiće za zbor 18-XII-1937 nacrte članskog odelja za vežbe odbranbenosti.

38) Radno zborovanje župskih načelnika i načelnica 1938 godine održaće se sredinom avgusta u trajanju od 5—10 dana. Mesto odrediće savezno načelništvo.

39) Za radni zbor 1938 god. izradiće referat braća S. Komac (Naši nastupi) i Z. Pavić (Taborenja).

40) Gde nisu stvoreni otisci za vaspitanje žen. naraštaja treba da se ustanove.

41) Da se po mogućnosti uvede načelništva samouprava po društvinama pod nadzorom vodnica nar. otseka.

42) Da se po društvinama održavaju prednjaci časovi sa naraštajkama.

43) Da se svake godine održi savezna prednjaka radna škola za ženski naraštaj u obliku taborovanja.

44) Da se god. 1937/38 održi u Savezu samo jedan opšti prednjaci tečaj, i to za članice, koje su članice prednjaka zboru i imaju prednj. društveni ispit. Prednost imaju članice prednj. zboru sa župskim prednj. ispitom.

45) Da se — ako u jednoj župi nema dovoljan broj prijava za održavanje žup. prednj. tečaja za članice, — pozovu susedne župe da prijave svoje članice i tako održe međužupski prednjaci tečajevi za članice.

46) Za specijalne savezne prednj. tečajevi koji će se održati za vodnike pojedinih otseka biće primljene samo

sestre članice prednj. zbara, koje imaju potrebnu spremu za ove tečajeve.

47) Da stručni odbor Saveza sastavlja tajne takmičarske vežbe za članice žen. naraštaj ne samo za obavezne opšte društvene utakmice, nego i za župске utakmice.

48) Da stručni odbor Saveza izdaje i nadalje za takmičenja ideološka pitanja, samo opširnije.

49) Dodatak knjizi „Vežbe na spravama“ izaziće kao prilog „Sokola“.

50) Usvaja se novo odelo žen. naraštaja, i to: bluza starog kroja, uvučena u sukiju sa sok. znakom (emblemom) na prsimi. Gaćice, sukiju i traka u glavi u narodno plavo boji. Za slučaj hrđavog vremena, dolazi tamno plava palerina i kapa (bere) iste boje sa sokolskom kokardom. Kroj i tačan opis izdaje stručni odbor Saveza u što skorijem vremenu.

U Pragu na sletu god. 1938 nastupiće žen. naraštaj u gaćicama, a župama se prepusta, da li će nastupati na slobodnim sletovima sa sukijom ili bez nje.

51) Usvaja se svečana odora članica, i to: materijal za kostim nepromjenjiv; kroj engleski; bluza crvena sa dugim rukavima, šeširic sportskog oblika od filca u boji kostima. U načelu se prima pelerina za slučaj lošeg vremena.

52) Usvaja se župsko prednj. odelo članica: bluza, uvučena u tamno plave gaćice; crveni pojas, kad se nastupa samo u gaćicama; ako se nastupa u sudnji, tada se nosi bluza preko sukije.

53) Usvaja se svečana odora članica, i to: materijal za kostim nepromjenjiv; kroj engleski; bluza crvena sa dugim rukavima, šeširic sportskog oblika od filca u boji kostima. U načelu se prima pelerina za slučaj lošeg vremena.

54) Vežbačko odelo članica: bluza, uvučena u tamno plave gaćice; crveni pojas, kad se nastupa samo u gaćicama; ako se nastupa u sudnji, tada se nosi bluza preko sukije.

55) Naraštajske vežbe, koje su se pokazivale na radnom zboru, treba ispraviti prema primedbama stavljenim na zboru. Konačnu odluku neka o tome donese stručni odbor.

56) U pogledu rada na selu, treba da se na selu održavaju tečajevi, koje bi organizovali prosvetni odbori u zajednici sa stručnim odborima, odnosno da bi Savez poslao svoje prednjaci na tečaj u svrhu podizanja socijalnog nivoa žena na selu.

Lep primer sokolske svesti i bratske ljubavi naše braće američkih iseljenika

Brat Adam Maslek

Brat Adam Maslek, član Sokolskog društva Sjeničak, odavno se nalazi kao iseljenik u Kanadi, ali je svojim mislima i srcem uvek u svom rodnom kraju i Sokolskom društvu.

Da bi kao osvedočeni jugoslovenski rodoljub i Sokol pomogao nacionalna i sokolska nastojanja u svojoj domovini i svom rodnom kraju, on s ostalom braćom iseljenicima iz daleke Kanade šalje znatne novčane priloge. Tako je nedavno brat Maslek poslao Sokolskom društvu prilog od 125 dolara. To je već drugi put što brat Adam Maslek s ostalom braćom iseljenicima, i to u najteže doba savremene materijalne i moralne krize, istupa s tako plemenitim činom prema našem Sokolstvu, a u čemu se ogleda veličina istinske sokolske svesti i vrele ljubavi prema svom zavičaju.

Neka je ovo na čast bratu Adamu Masleku i ostaloj našoj braći iseljenicama, a na ponos njihovom Sokolskom društvu u rodnom kraju. —

vzbudila vzorna vrsta Ljubljanskega Sokola z vajami na drogu in na bradli in pa nastop 6 naračajnikov iz Kočevja z odlično izvedeno teško skladbo „Preporod”.

Ponovno zbrani vsi telovadni oddelki so zapeli z občinstvom vred „Hej Slovani” in s tem je bil zaključen lepo uspeli nastop kočevskega Sokolskega

društva, nakar se je vršila lepa sokolska zabava v Dijaškem domu.

Sokolom in Sokolicam v Kočevju veljaj vsa zahvala z željo, da pogumno in krepko delajo tako skupno naprej, da prihodnje leto proslavimo veliki sokolski praznik že na lastnem prostoru v sokolskem domu, katerega temelji so že postavljeni v teh dneh.

I. sokolski gozdni tečaj Sokolske župe Celje

Prosvetni odbor sokolskega okrožja Trbovlje je v dneh od 1.—15. avgusta organiziral prvi sokolski gozdni tečaj za naračaj v vidu taborenja v idilični in romantični soteski bistre Savinje med Zidanim mostom in Rimskimi Toplicami.

V tej tečaji, ki je taboril pod osmimi šatori, je bilo sprejetih okoli 30 najboljših in izbranih naračajnikov in naračajnic, od katerih se pričakuje, da bodo nekoč dobrni in idejno trdni vodniki sokolskih vrst.

Namen tega tečaja je bil dati tečajnikom široko in trdno podlago o sokolski misli, dati jim smernice o prosvetnem in tehničnem delu v svojih društvenih in jim dati ob skupnem sožitju žive predstave o načelih sokolskega bratstva in demokracije.

Svoj namen je skušal tečaj doseči s svojim bogatim dnevnim sporedom, ki je vseboval poleg določenega reda in programa tudi vse polno iz srca poročnih bratskih nasvetov, živih primerov in topnih besed, ki so morale ob iskrenem skupnem sokolskem življenu v prosti naravi pasti samo na rodovitna tla.

Dnevni red je bil sleden: vstajanje ob 6. uri, nato umivanje, zbor, dviganje in pozdrav državne zastave, ob 6.45 jutranja telovadba z vzornim vodstvom vrste, ob 8. uri zajtrk, ob 8.30—12. ure predavanja z enim vmesnim odmorom, ob 12. kosilo, nato odmor. Ob 12.30 kopanje, plavanje, veslanje, solnčenje, ob 17. malica, ob 17.10 praktične vaje: naračajnik kot vodnik oddelka in kot prosvetar; ob 18. odbojka, lahka atletika, sprehodi in izleti, ob 19.15 zapovest, spuščanje in pozdrav zastave in ob 19.30 večerja. Ob 20. uri zbor pri tabornem ognju, kritika praktičnega nastopa, govor, debata in zabava, Ob 21. uri počitek.

Predavanja so bila prosvetna in tehnička. Dnevno se je vršilo po eno prosvetno in po eno tehnično predavanje.

Prosvetna predavanja so bila: „Sokolska misel”, „Zgodovina Sokolstva”, „Sokolstvo v borbi za osvobojenje”, „Kaj pričakuje Sokolstvo od mladine”, „Slovari in njih sedanji politični položaj”, „Naša narodna vojska in Sokolstvo”, „Organizacija in sokolski tisk”, „Bodoče naloge našega naračaja”, ter „Glasba in petje v Sokolstvu”.

Tehnična predavanja pa so bila: „Tiršev telovadni sestav (trikrat)”, „Lahka atletika”, „Vodni sporti”, „Telovadba in zdravlje”, „Prva pomoč”, „Smotrena telovadba”, „Narodna koča”.

Sabor Sokolske Petrove petoljetke u Nevesinju

Da bi se ostvarila naša zavetna misao, da bi se ostvarilo naše veliko sokolsko delo, da bi se taj rad krunisalo punim uspehom, uprave četa, društava i župa održavaju sabore sokolske Petrove petoljetke sa ciljem, da svojim funkcionerima i članslu dadu tačno objašnjenje o ciljevima in značaju sokolske Petrove petoljetke, da se dade pregled zavetovanih jedinica i svih zavetovanih radova; da se javno manifestuje veliki zavetni zadatak i da se izvrše nova zavetovanja.

U tom cilju i Sokolsko društvo u Nevesinju održalo je pr. m. sa svojim četama sabor sokolske Petrove petoljetke.

Dok je sokolska muzika defilovala kroz glavno ulico Nevesinja, u lepo iskičenoj sali pevačkega društva „Zastava” dolazio je u grupama veči broj braće i sestara iz Nevesinja tako i iz okoline. Od 18 sokolskih četa, koliko ih Sokolsko društvo u Nevesinju ima, zastupljeno je bilo 12 četa sa oko 150 članovima.

Župu Mostar zastupali su braća: Bruno Marčić, zam. starešine župe, i Boris Vodeski, pravni referent. —

ter „Delo mladinskih vaditeljskih zborov”.

Predavatelji so prihajali vsak dan iz različnih krajev Slovenije v tabor in tu predavali.

Bilo je 10. praktičnih nastopov naračajnikov in naračajnic samih pred vrsto moške in ženske dece ter moškim in ženskim naračajem z govorom pred vrsto: „Naš mladi kralj”, „Sokolski znak”. „V prostovoljni disciplini je moč Sokolstva”, „Pravega Sokola spoznaš vse povsodi, tudi brez značke”, „Sestrinstvo med Sokolicami”, „Brat dr. Ljudevit Pivko”, „Kako vplivam kot naračajnik na vzgojo sokolske doce”, „Brat Dr. Frane Uccellini — sokolski škof”, „Le tisto kaj velja, ki se do konca izpelja”, „Kakšno naj bo moje vedenje ob javnih nastopih in kakšna naj bo moja obleka in moj telovadni krog”.

Ob večernem ognju so se vršile sledede debate, ki so jih pripravili naračajniki sami v obliki referata, katerega so sami skušali pobijati in braniti „Sokolstvo in vera”, „Sokolstvo in politika”, „Manje reči, više čina”, „Kako ū v koliki meri lahko pripomorem kot naračajnik k procvičtu in razvoju svojega sokolskega društva”, ter „Vzdržnost in treznost”.

Poleg tega pa je pokazal eden iz vodstva ob vsaki jutranji telovadbi vzorno telovadno uro z govorom pred vrsto.

Vse taborenje je potekalo po določenem programu točno, v vzornem redu in v iskrenem bratstvu. Obiskali so tabor številni sokolski prijatelji, ki so se vsi pohvalno izražali o taboru, posebno pa so dali izraza svojemu zadovoljstvu bratje in sestre iz bližnje okolice, ki so takor skoraj vsak večer obiskali in skupaj s taborniki prepevali naše sokolske pesmi.

H koncu tabora so vsi naračajniki in naračajnice napravili izlet k rodni hiši našega pesnika Antona Aškerca, borca za svobodo in jugoslovensko misel, ter mu poklonili skromen venec z zaobljubo, da bodo vselej sledili svojim vzornikom.

Ob zaključku tečaja so vsi tečajniki napravili slovesno zaobljubo, da bodo vse pridobljeno znanje uporabili v prid Sokolstva, da ga bodo razsejali z ljubeznijo, da bodo vselej služili sveti sokolski misli pod vzvijenim vodstvom Nj. Vel. Kralja Petra II.

Uspeh tečaja je bil ob zaključku vieden, kako pa bodo ti mladi sejalci sokolske misli sejali svoje pridobljeno znanje bode pokazala bodočnost, ki je vsa njihova. — Zdravo!

četa sa 789 primljenih zadataka iz svih 6 grupa. Zadaci su u toku izvršavanja. Prosečno je zavetovano 48% od celokupnog članstva čete. Naročito su se istakle sa velikim procentom zavetovanih članova i primljenih zadataka čete: Zalom, Rast Odžak i Kifino Selo. Društvo u Nevesinju do danas zavetovalo je 62,15% od celokupnog članstva sa 549 primljenih zadataka. Zavetovanja se vrše i dalje.

Referent za seoske čete brat Mila Rakić podneo je izveštaj o kolektivnim zavetnicama četa i društava. Iz pročitanog izveštaja vidi se, šta će koja četa da učini, n. pr.: osnovati zadruge podići vočnjake, rasadnike i gajeve i istima dati ime: „Gaj (ili vočnjak, rasadnik) Kralja Petra II”, izgraditi igrališta, ulice, crkvena dvorišta, iskopati bunare, urediti moderne praonice za vunu, urediti dubrišta, okrečiti domove, napraviti pljuvaonice, i t. d.

Brat Boško Silegović, član društvene uprave, toplim i vatreñim rečima izneo je značaj proslave 6 septembra s kojim danom je skopčana godišnjica sokolske Petrove petoljetke.

O sokolskoi Petrove petoljetnici govorio je i brat Jonuš Đuleta, tajnik društva. Zatim je starešina društva otvorila diskusiju za pojačanje propagande sokolske Petrove petoljetke. Nakon diskusije doneta je odluka da se obrazuje odbor za kontrolisanje izvršivanja zadataka sokolske Petrove petoljetke.

Najzad uzeo je reč župski delegat brat Bruno Marčić, zam. starešine župe, koji je pozvao sve prisutne da budu verni amenu Kralja Mučenika, t. j. da čuvamo Jugoslaviju.

Nakon što je zatim otpovedana sokolska himna „Hej Sloveni”, brat starešina zaključio je sabor. —

Razvijanje četnega sokolskega praporja v Novih selih pri Kočevju

Marijiva Sokolska četa v Novih selih pri Kočevju je proslavila 5-letnico svojega obstoja 22. avgusta t. l. z lepo uspelim javnim nastopom pri katerem bil razvit tudi četni prapor.

Iz okolice, zlasti od matičnega društva iz Kočevja, je prispelo mnogo gostov. V sprevodu z gasilsko godbo iz Kočevja je korakalo nad 180 Sokolov, ki jih je domače občinstvo veselo pozdravljalo. Stik je bil na okusno urejenem in okrašenem dvorišču brata Kajfeža, kjer se je izvršilo razvitje praporja in nato javni nastop. Telovadni nastop s sodelovanjem matičnega društva Kočevje je pokazal lepe uspehe te male sokolske postojanke.

SPOMENICA SOKOLSKOG DRUŠTVA ZAGREB I

Početkom januara o. g. bila je razasljana dozvolom bratske uprave Saveza SKJ svim bratskim župama u dva, a društvinu u jednom primerku Spomenica Sok. društva Zagreb I. Lep broj društava i župa otkupilo nam je Spomenicu, čija je cena upravo neznačna, t. j. Din. 10.—, ali je dosta velik deo dosada ostao nepodmiren. Budući da se za pojedinu jedinicu radi doista o vrlo neznačnom iznosu, molimo sve bratske župe i društva, koja su zaboravila da plate Spomenicu, da nam izvole doznačiti novac još tokom meseca septembra o. g. na naš račun br. 34.482 kod Poštanske štedionice fil. u Zagrebu. U oktobru moraćemo da podmirimo dug za štampanje i klišeje, dok mi sami od Spomenice nemamo ni par koristi. Apelujemo na sokolsku svest i nadamo se da će odnosne jedinice vse urediti u najkraće vreme. — Zdravo!

Uprava Sokolskog društva Zagreb I.

„VEGVAJZER” I MEĐUNARODNA GIMNASTIČKA FEDERACIJA

Brnske „Lidove novine” pišu: „Vegvajzer”, bilten za štampu, koji izlazi u Berlinu, i donosi izveštaje o raznim gimnastičkim organizacijama, hteo je biti oficijelni časopis Međunarodne gimnastičke federacije, ali je zadnja sedница ovog vrhovnog gimnastičkog saveza pomrsila njegove aspiracije sa konstatcijama, da je taj bilten pre svega organ nacionalne propagande (što mu ne može niko zameriti), ali njegov rad međunarodnog gledišta zasluguje vr-

lo često kritiku zbog pogrešnih informacija, koje bi mogao lako proveriti, pre nego što ih štampa. Međunarodni savez priznaje potrebu časopisa za međunarodni gimnastički pokret, ali pomenuti berlinski list ovo nije i neće biti.”

Takmičenje u odbojci za prvenstvo Sokolske župe Osijek

U nedelju dne 22 avgusta o. g. održano je na letnjem vežbalištu Sokolskog društva Osijek-Matica takmičenje u odbojci za prvenstvo Sokolske župe Osijek.

U takmičenju su učestvovali pravci pojedinih okružja, i to 3 vrste članova, 4 vrste muškog naraštaja i pojedina vrsta članica i ženskog naraštaja; ukupno 9 vrsta sa 54 takmičara i takmičarka.

Takmičenje je počelo tačno u 8.30 sati te je bilo završeno u 11.30 u potpunom redu, bez ikakvog priziva i na potpuno zadovoljstvo takmičara, sudača, priredivača i gledaoca. Najlepša i izjednačena borba bila je između članova pravaka vukovarskog i osječkog okružja, u kojoj je nakon lepe i tehnički bolje igre pobedila vrsta vukovarskog okružja.

Zupski pravci po rezultatu ovog takmičenja za ovu godinu su:

kod članova: Sokolsko društvo Borovo, okružje Vukovar;

kod muš. nar.: Sokolsko društvo Valpovo, okružje Donji Miholjac;

kod članica: Sokolsko društvo Borovo, okružje Vukovar i

kod žen. nar.: Sokolsko društvo Vukovar, okružje Vukovar.

Drugo mesto postigli su: kod članova: Sokolska četa Belo Brdo, okružje osječko, a kod muškog naraštaja Sokolsko društvo Vukovar, okružje vukovarsko.

Pravci župe primili su odmah nakon takmičenja na čuvanje prelazne darove do idućeg takmičenja.

Takmičenje je pokazalo veliki napredak kod vanjskih jedinica, od kojih treba naročito istaći Sokolsku četu Belo Brdo. Za požaliti je i iznenadilo je što na tom takmičenju nije bilo zastupano jedno od tri osječka društva, baš niti jednom vrstom, iako poseduju lepo igralište i nalaze se u sedištu župe.

Jeste li postali pretplatni za sokolske listove?

Sokolski praznik v Šaleški dolini

Zlet Šoštanjskega sokolskega okrožja

Zlet šoštanjskega sokolskega okrožja, ki je bil održan 8. avgusta t. l., je privabil v prijazni trg Velenje, ki se je ves okitil z državnimi zastavami, članstvo vseh kategorij društav: Braslovče, Polzela, Šmartno od Paki, Šoštanj, in čete iz Orlevasi. Po prihodu opoldanskoga vlaka je krenila povorka, s članskim in dečjim praporom in Rudarsko godbo na čelu, skozi trg na idilično-leto telovadišče domačega društva. Po pozdravu državnih zastav je izreklo gostom iskreno dobrodošlico starešina br. Kurnik Tone, povdarjajoč pomen prvega okrožnega zleta v rudarskem revirju. Sledil je bogat in pester telovadni spored, obsegajoč 14 točk. Pri štafeti je odneslo zmago ponovno Velenje. Telovadni nastop je bil, tako po številu sodelujočih oddelkov, kakor po kvaliteti, na lepi višini in je znova utrdil sloves smotrene sokolske vzgoje. Poleg obveznih prostih vaj so zlasti ugajale posebne točke domačega društva, katere so z veliko požrtvovalnostjo navežbali: načelnik br. Prelovec Rado, načelnica s. Miler Cilka, br. Kramar France in s. Kovačeva. Člani so brezhibro izvajali telovadno kompozicijo „Slovenec, Srb, Hrvat”, članice in ženski naračaj „Grabljice in snoparice” ter krasno uspevale na visoki gredi, moška deca se je pa strumno odrezala z „Mladimi vojaki”. V lahkiji atletiki je bilo opaziti vidne uspehe sokolskega dela tudi v tej panorami, ravnotakso je žela pohvalo številnega občinstva iz vseh slojev orodna

telovadba kombinirane članske vrste. Spremljavo je oskrbela v splošno zadovoljstvo Rudarska godba iz Velenja, ki je po nastopu razveseljavala s koncertnimi in plesnimi komadi mlado in staro. Animirano razigranost je vzbuil prihod pevskega društva „Lipe“ iz Slov. Bistric, ki nam je pod vodstvom priljubljenega predsednika, nadučitelja br. Miloša Tajnika zapelo venec lepih

narodnih pesmi. Moralnemu odgovarja tudi gmotni uspeh prireditve v zadoščenje vsem, ki so pri isti sodelovali, tako pri tehničnem delu kakor tudi v veseličnih šotorih s skromno prisrčnostjo in vidnim veseljem, da je sokolski izlet v našem rudarskem revirju v vsakem oziru tako lepo uspel. „Vremena se Sokolu bodo spet zjasnila“, v tej trdni veri krepak „Zdravo!“

Sokolsko društvo Sv. Peter v Sav. dol. je proslavilo svojo 10-letnico in slavnostno otvorilo svoj novi dom, ki je posvečen Viteškemu Kralju Aleksandru I Zedinitelju

Sokolsko društvo Sv. Petar v Sav. kol. je dne 1. avgusta praznovalo svojo 10-letnico z najsvečanjejo otvoritvijo svojega doma, posvečenega Viteškemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju. Svečanost se je vršila pod najvišim pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja Petra II. V zvezi dvojnega društvenega slavlja se je vršil tudi javni nastop žalskega sokolskega okrožja.

Smelo lahko trdimo, da naš kraj še nikdar ni in tudi kmalu ne bo doživel takoj veličastnega slavlja.

Vkljub kvarnemu in deževnemu vremenu so prihajala številna zastopstva bližnjih in daljnih br. edinic. Popodne je postal položaj ugodnejši. Prenehalo je deževati in sonce je tuintam pokukalo izza oblakov ter nam s tem vlivalo poguma. Z opoldanskim vlakom ter na številnih okrašenih vozovih so prihajale nove močne skupine bratov in sester v krojih in civilu ter ostalega Sokolstvu naklonjenega občinstva. Telovadišče in veselični prostor sta se začela polniti, s čimer nam je bil zagotovljen najlepši uspeh.

Ob 13.30 je bil zbor Sokolstva pred vhodom novega doma. Vse je nestreno pričakovalo prihoda kraljevega zastopnika in s tem slovesne otvoritve ponosnega doma. Med tem so znova prihajale številne skupine Sokolov in gostov. Našemu vabilu so se poleg številnih cenjenih gostov odzvali tudi: odlični sokolski borec župni starešina, br. Smertnik, sreski načelnik g. dr. Zobec, narodni poslanec g. Ivan Prekoršek, častno zastopana je bila tudi naša narodna vojska z gg. častniki in podčastniki, svoje zastopstvo je poslala tudi upravna občina.

Ob 14. uri se je pred slavolokom z napisom „Zdravo“ ustavil avto, iz katerega je izstopil zastopnik Nj. Vel. kralja Petra II. g. Iso Nečak, komendant 39. pešpolka v Celju. Ob izstopu ga je pozdravil starešina šentpeterskega Sokola br. Oset Stanko in sreski načelnik g. dr. Zobec, nakar se je kraljevi zastopnik napotil pred dom, da izvrši svečano otvoritev doma. Postrojeno Sokolstvo in navzoče občinstvo ga je pozdravilo z gromkim sokolskim Zdravo! Pred otvoritvijo je s prigodno deklamacijo pozdravila visokega zastopnika sestrica Matko Heda in mu v imenu društva poklonila šopek rdečih nageljnov, za kar se ji je g. zastopnik zahvalil s poljubom na čelo. Naraščajnik br. Boč Milan je pravtako z globoko zamišljeno deklamacijo nudil kralj. zastupniku ključ doma, opremljenega s pentljko državnootrobojnega traku, ležečega na belosvetleni in s sokolskim monogramom uvezeni blazini. Obe sokolsko-idejno globoko zamišljeni deklamaciji je spesnil br. Roš Franjo iz Celja. Po prevzemu ključa je kralj. zastopnik v kratkem, jedrnatem govoru čestital društву k sijajnemu uspehu, bodreč člansku, naj se v novem domu vrgaja v resničnem sokolskem in jugoslovensko-nacionalnemu duhu v srečo kralja, domovine in naroda ter pri tem vedno spominjajoč se zadnjih besed Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja, ki mu je novi dom posvečen. Njegovemu govoru so sledili gromki „Slava“-klici nesmrtnemu Kralju-Mučeniku ter krepki in navdušeni „Zdravo“ pokrovitelju doma, Nj. Vel. kralju Petru II. Za kralj. zastopnikom je povzel besedo župni starešina br. Smertnik ki je v imenu celjske župe in Saveza čestital društveni upravi in celokupnemu člansku k velikemu uspehu, ki ga je društvo doseglo z neumornim in vztrajnim delom že v prvem letu sokolske Petrove petoletke in v najtežjih gospodarskih časih. Br. Smertnik je zaklju-

čil svoj govor s pozivom, da celokupno navzoče člansko in občinstvo vzklikne mlađemu kralju in domovini Jugoslaviji trikratni „Zdravo!“ Gromko je zopet zadonel sokolski pozdrav iz vseh navdušenih sokolskih srce svojemu ljubljenemu starešini. Godba je nato zaigrala državno himno, nakar je kralj. zastopnik slovesno odprl vrata novega doma ter si v spremstvu ostalih odločnih gostov in občinstva ogledal lično okrašene prostore.

Zopet je zadonela sokolska truba v znak, da se prične povorka. V strurnih in številnih vrstah se je vila dolga vrsta Sokolov v vas Sv. Peter, zaokrenila okrog spominske lipe kralja Petra II., nazaj mimo doma v Dobertešo vas. Veličastno povorko, kakršne Sv. Peter še ni in je bržkone ne bo tako kmalu videl, je otvorila 9 članska sokolska konjenica, ki ji je sledilo 7 praporov, 130 članov in 4 članice v slavnostnem sokolskem kroju, 36 članic v telovadni obleki, 48 naraščajnic, 104 naraščajniki, 84 moške in 64 ženske dece ter 40 članov v telovadni obleki. Tem je sledila dolga vrsta članska v civilni oblike z znaki. Vso pot je marljivo svirala krepke koračnice priznana sokolska godba iz Trbovelj, vmes pa je v povorki korakajoče člansko navdušeno prepevalo sokolske in nacionalne popevke ter vzklikalo kralju in domovini. Skoro raz vse hiše so plapolale drž. trobojnice, ob cesti stoječe občinstvo je krepko odgovarjalo strurno korakajočim Sokolom in jih obsipalo s cvetjem. Na povratku je ogromna povorka izvedla pred domom stojecemu kralj. zastopniku pozdrav in ga obsipala s cvetjem, ter vkorakala na telovadišče, kjer se je najprej izvršil pozdrav državnemu zastavi, nato pa je starešina domačega društva br. Oset Stanko v krasno zasnovanem govoru orisal kratek historijat doma ter pozval navzoče sokolske pripadnike, naj neustrašeno delajo v prid in čast kralju, domovini, narodu in Sokolstvu. Zadoneli so zopet gromki Zdravo — klici kralju Petru II. in domovini, nakar so postrojeni Sokoli in občinstvo zapeli s spremljevanjem godbe „Hej Slovani“.

Sledila je strurna telovadba vseh oddelkov, ki so izvajali župne proste vaje. Domača ženska deca je prav lepo izvajala vajo z loki, šentpavelske članice pa „Mornarje“. Odlične so bile vaje na orodju, še prav posebno topela priznanja pa so bile deležne šentpeterske članice z vajo „Žanjice in grablje“, ki jo je naštudirala s. Boža Srebrenjakova. Občinstvo, ki ga je bilo gotovo okrog 1200, je nagrajalno izvajajoče z zaslужenim priznanjem. Po končanem telovadnem nastopu se je vršila animirana sokolska in narodna veselica s plesom, pri kateri je neumorno in odlično sodelovalo že zgoraj omenjena priznana sokolska godba iz Trbovelj.

Slovesnost je v moralnem kakor v gmotnem pogledu desegla najlepši uspeh. Društvena uprava izreka prav vsem, ki so na kakršenkoli način podprli našo izredno prireditve, svoju najtoplejšo zahvalo. Sokolstvo je s šentpetersko slovesnostjo znova pokazalo svojo nezljomljivo moč, ki ji niso kos tudi najljutješji viharji sokolskih nasprotnikov. Naše geslo bodi kot doslej tudi v bodoče: Sokoli, naprej za sokolskim praporom! Zdravo!

Svečano otvorenje Sokolskog doma u Oštrelju

U nedelju 8 pr. m. svečano je osećen i otvoren veliki Sokolski dom u Oštrelju u prisustvu bana g. B. Kučundžića, predstavnika „Šipada“ i uz

ogromno učešće Sokola, građana i seljaka iz svih krajeva Vrbaske, Drinske i Primorske banovine.

Još rano u nedelju u jutro primetilo se, kako dolaze v grupama seljaci iz najbliže okolice, a specijalnim vozovima došli su svi učesnici od prave; Prijedora, Jajca i Knina. Vozovi su bili prepuni oduševljenih Sokola i prijatelja Sokolstva, koji su pohrlili sa svih strana da i na ovome mestu pokažu na koliko je visini kod njih sokolska ideja i misao.

Svečanost je počela u 11 časova pre podne otvorenjem Sokolskog doma, koji je sagradilo Sokolsko društvo Oštrelj uz veliku pomoč Šumsko-industrijskog preduzeća „Šipad“.

Starešina Sokolskog društva, brat Ivan Meseldžić, direktor „Šipada“, pozdravio je g. Bana i sve prisutne jednim lepim govorom. Narod je oduševljen klicao Nj. V. Kralju, iza čega je intonirana državna himna. Posle završenog govora starešina brat Meseldžić otvorio je dom i predao ključ domaćinu. Zatim se je unišlo u veliku dvoranu, gde je prota g. Dušan Novaković izvršio osvećenje doma. Iza osećenja uzeo je reč ban g. B. Kujundžić koji je u svom govoru naročito podvukao značaj sokolske misli, rad i plemenita nastojanja Sokolstva.

Gовор g. Bana bio je na koncu oduševljeno pozdravljen.

Posle podne je drvarsko sokolsko okružje priredilo javnu vežbo u kojoj su uzele učešća sve kategorije okružja i kojoj je prisustvovao i gosp. Ban.

Navečer je Sokolsko društvo Oštrelj priredilo akademiju, posle koje se razvila igranka.

Iako je Oštrelj vrlo malen da primi toliki broj gostiju i nenavičan na ovako zamašne svečanosti, ipak je bio svaki učesnik zadovoljan i celokupna priredba je vanredno uspela moralno i materialno.

Za gradnju ovog krasnog Sokolskog doma najveća zasluga pripada starešini društva bratu Jovanu Meseldžiću, direktoru, „Šipada“.

Dom je izgrađen u alpinskom stilu, s najmodernejšim uredajem. Plan za ovaj dom izradio je arhitekt ing. Gligić, a svi radovi su izvedeni pod neprekidnim nadzorom ing. Klemenčića. Pod istim krovom nalazi se i vatrogasno spremište, a i sva ostala društva u Oštrelju.

Osvećenje zastave Sokolske čete u Zavodu

Sokolska četa u Zavodu spada među najagiljnije čete na području matičnog društva Bileća. Četa je osnovana pre tri godine, te je skoro dobila i svoju zastavu, koju je poklonio bilečki trgovac brat Lazar Gnjato.

Osvećenje ove zastave izvršeno je na Ilin-dan, 20 pr. m., na vrlo svečan način, u prisustvu Sokolskog društva

Bileća i svih sokolskih četa iz sreza, koje su došle sa zastavama, te mnogobrojnog naroda iz Bileće i sreza Bićeckog, kojeg je bilo preko 3000 duša.

Osvećenje je izvršeno u 11 sati kod crkve na Mistihalju u Zavodu, posle službe Božje. Činodejstvovali su klučari iz manastira Dobrićeva g.g. Mirofan i Sefastijan, a kumovao je brat Pavle Glogovac, banski većnik i trgovac Bileće. Osvećenu zastavu kum je predao starešini čete, bratu Jovu Mileniću, uz kraći govor, čestitajući na zastavi i poželevši puno uspeha u sokolskom radu. Nato se starešina čete zahvalio kumu i svima, koji su došli da uveličaju ovo osvećenje i primanje najvećeg sokolskog znamenja. Zastavnik br. Marko Komnenić primajući zastavu položio je zastavničku zakletvu. Zatim je govorio brat Vidosav Dedijer, kao delegat Sokolske župe Mostar o Sokolstvu i Petrovoj petoljetci.

Posle tega bio je zajednički ručak, za vreme koga je održano više lepih nazdavica, koje su bile popraćene oduševljenim ovacijama Nj. Vel. Kralju Petru II., Kraljevskom Domu, Jugoslaviji i Sokolstvu.

Posle ručka održan je javni čas, na kome su izvedene proste vežbe i vežbe na spravama, koje su izvodili članovi i naraštaj čete i društva. Javni čas je potpuno uspeo te je oduševio sve gledače. Posle je toga nastalo narodno veselje.

Ovoj sokolskoj svečanosti prisustvovao je i narodni poslanik brat Josip Gačinović, koji je dao i lep prilog za podizanje doma, te je tom prilikom od svih gostiju skupljeno dobrovoljnih priloga blizu 3000 dinara.

† Brat Slavko Eisenhut

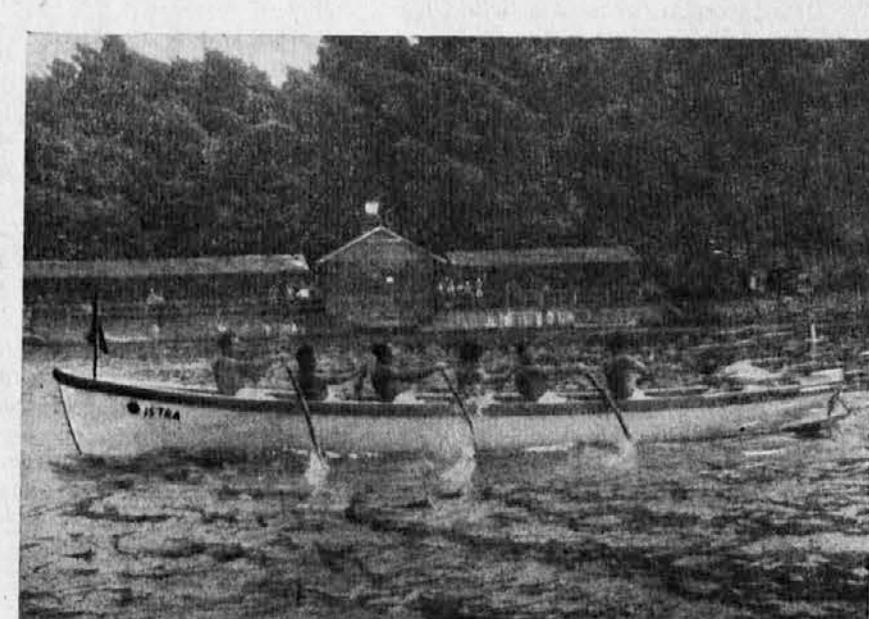
U učestvovanju mnogobrojnog člana na čelu sa starešinom župe bratom d-rom Gavrančićem i zamenikom d-rom Mahuljom, dne 7 avgusta predali smo materi zemlji telo jednoga od ponajbolje naše braće, brata Slavka Eisenhuta, člana Sokolskog društva Zagreb 3.

Pokojni brat Eisenhut bio je jedan od predstavnih Sokola, koji je radio na sokolskoj njivi od rane svoje mladosti pa do svoje smrti za preko 40 godina. Isticao se pre rata u hrvatskom, a posle rata u jugoslovenskom Sokolstvu među prvima. I za vreme svoje duge bolesti pratio je rad ne samo svoga društva već i celoga Sokolstva. Na samrtnom času izrazio je želju da ga braća ponesu na poslednji počinak do groba na Mirogoju. Toj njegovoj želji braća su se odazvala, okitila mu grob vencima i cvećem, ispratila ga pod zastavom jugoslovenskom, koja mu je uvek bila ideal i san mladosti njegove, a na grobu se s pokojnikom oprostio u ime društva i zagrebačkog Sokolstva brat Ivanko Bendiš.

Neka je večna slava bratu Eisenhutu!

vetra i nepovoljnog uzburkanog mora, jedinice su isto startale za borbu. Od sokolskih čamaca bili su zastupani čamci: „Istra“ Sokolskog društva Rab i „Slaven“ Sokolskog društva Kraljevica. Dužina pruge natecanja bila je veća od jedne milje.

Iza dosta jake borbe pobedili su Sokoli-velsaci Sokolskog društva Rab u vremenu 11.27 minuta, što znači upra-

Pobednički čamac Sokolskog društva Rab „Istra“

vo rekordan uspeh. Drugi na cilj došli su Sokoli-velači Sokolskog društva Kraljevica, treći Kostrena, a zadnji vešlači Sokolskog društva Sušak.

Pobednik je župa darovala kao prelazni dar lepu pramčanu zastavu, koju je u ime župe pred sakupljenim Sokolima u Sokolskom domu u Kraljevici predao brat Šikić, starešina Sokolskog društva Sušak, u ruke kormilara brata Marokina Josipa iz Raba.

Suci za veslanje bili su braća: Boškar Marijan, načelnik župe, Vranić, Franko i Baćić Ante. — E. B.

Sokolsko društvo Sjetlina priredilo je prošlih dana svoj ovogodišnji javni čas, na kome su uzele učešća sve kategorije vežbačkog članstva. Čas je uspeo vrlo dobro, i u moralnom i u materijalnom pogledu. Poseta je bila dobra. Zapažen je veliki broj učesnika iz okolnih sela.

Sokolska četa Ilijda priredila je također uz ostale jedinice ove župe uspešni javni čas, na kome su uzele učešća i čete: Kasindo, Rakovica, Alipašin Most i Stup.

Takmičenje u odbojci za prvenstvo II okružja održano je u nedelju 15. pr. m. na letnjem vežbalištu Sokolskog društva Prača. Nastupile su vrste članova Sokolskih društava: Prača, Rogatica, Sjetlina i Pale. Igra se odvijala u punom redu i disciplini te je završena sa pobedom vrste Sokolskog društva Prača. Nakon svršenog takmičenja u odbojci streljački otsek Sokol. društva Prača održao je vežbe u gađanju. Interesovanje kako za odbojkou tako i za gađanje bilo je veliko, a što je pokazala i neobično dobra posjeta.

Načelništvo Sok. župe Sarajevo zaključilo je da se do konca avgusta održe saštanci načelnika društava i četa po okružjima, na kojima će se podneti izveštaji o stanju pojedinih jedinica te o njihovim potrebama i doneti zaključke o dalnjem radu u jedinicama.

Također je zakazano polaganje župskih prednjačkih ispita za 19. septembra o. g.

Sokolska četa Stup priredila je nedavno svoj VI javni čas na kome je četi predstavljeno srebrni lovor-venac, prelazni dar blaženopočivšeg Kralja Aleksandra I Ujedinitelja kao pobednici na župskim utakmicama. Venac je u ime župe predao četi izaslanik župe general brat Miroslav Tomić, pomoćnik Komandanta Armije, član župske uprave.

Prilikom predaje venca, izaslanik župe general brat Tomić održao je oduševljeni govor, u kome je istakao značaj Sokolstva i sokolske ideje oko koje treba da se što čvrše zbiju svi Sokoli, da tako okupljeni izvrše zavet dat u Sokolskoj Petrovoj petoljetci. Izvršujući taj zavet Sokoli će se odužiti Viteškom Kralju Ujedinitelju, koji je Sokolima ukazao put kojim treba da idu. Zatim je pozvao prisutne da čutanjem od jedne minute odadu dužnu poštu blaženopočivšem Kralju Ujedinitelju. Pri predavanju venca starešini po bratu izaslaniku nastalo je urnebesno klanjanje Nj. Vel. Kralju, Jugoslaviji i vojski, čime je ovaj deo svečanosti bio završen.

Doček izaslanstva župe, braće: generala Tomića, Remzije Delića, Huseića Mehmeda, članova uprave župe, te br. Savića Božidara, tajnika župe, i br. Šilića Ivica, zamjenika župskog načelnika, prisustvovao je osim Sokola čete Stup i ostalih obližnjih četa još i veliki broj seljana iz okolnih sela, koji su izaslanike pozdravili burnim klanjanjem Kralju, Jugoslaviji i vojski. Prilikom predavanja venca izaslaniku br. Tomiću sestra Anica Čuk lep buket cveća i pozdravila ga sa nekoliko toplih reči.

Sam javni čas uspeo je izvan svakog očekivanja. Naročito lep utisak ostavio je na prisutne nastup dece.

Lakoatletsko takmičenje naraštaja Sokolskog društva Subotica-Matica i Sokolskog društva Novi Sad. U nedelju 22. pr. m. održano je u Novom Sadu lakoatletsko takmičenje između naraštaja Sokolskog društva Subotica-Matica i Sokolskog društva Novi Sad. Naraštaci su se takmičili u 10 lakoatletskih disciplina. Sa svake strane su takmičili

u pojednim disciplinama po 3 naraštajca. Ocenjivali se sa 5, 3, 2 i 1 bodom. Rezultati su sledeći:

100 metara: Jović (S.) 12; Mojejev (S.) 12; Marković, (N. S.).

400 metara: Rem II (S.) 59, 5; Jurinjak (S.); Bombola (S.).

1500 metara: Tomić (S.) 4, 52; Brkić (N. S.); Nikolić (S.).

Bacanje kugle: Mojejev (S.) 12, 37; Pajic (N. S.) Morigerovski (S.).

Bacanje diska: Krajačević (N. S.) 32, 68; Kun (S.); Morigerovski (S.).

Bacanje kopla: Marušević (S.) 34, 83; Obradović (N. S.) Lobov (S.). Duvao je jak protutveter tako da su rezultati dosta slabi.

Skok u vis: Bešlin (S.) 160; Jović (S.) 160; Živković (S.).

Skok u dalj: Jović (S.) 603; Živković (S.) 583; Doroslovački (S.) 573.

Skok s motkom: Ajhinger (N. S.) 2, 75; Vesić (S.) 260; Baraćić (S.).

4 × 100 metara: Novi Sad 52, 2. Subotica je kod trećeg predavanja sa 20 metara prednosti ispuštila štafetu tako da nije dobila ni jedan bod.

Ako se uzme u obzir da su svi takmičari mlađi naraštajci između 16 i 17 godina, onda su rezultati vrlo dobri, naročito skokovi i trčanja. Rezultati bi bili još bolji da je staza bila ispravna. — J. M.

Međudruštvene utakmice u odbojci u Središtu ob Dravi. — Na inicijativu Sok. društva Središće ob Dravi odigrane su 8 pr. m. na veoma lepotom letnjem vežbalištu ovog društva utakmice u odbojci susednih društava mariborske i varaždinske župe. Takmičile su vrste društava Ormož, Ljutomer, Središće ob Dravji i Varaždin, dok su od pozvanih otkazala društva Ptuj i Čakovec. Tehnički su rezultati: Varaždin—Ljutomer 2:0; Ormož—Središće 2:1; Ljutomer—Središće 2:1; Ljutomer—Ormož 2:0; Varaždin—Ormož 2:0; Varaždin—Središće 2:0.

Prvo mesto zauzela je vrsta društva Varaždin bez i jednog poraza, drugo Ljutomer, treće Ormož i četvrti Središće. Utakmice su bile na dosta visokom nivou, jer je predvedena veoma lepa i bratska igra, te su u moralnom pogledu uspele i pridonele jačanju srodačnih bratskih odnosa između susednih društava mariborske i varaždinske župe. — A. K.

Javna vežba Sok. čete Pribislavec. 8. avgusta o. g. održala je četa Pribislavec svoju godišnju javnu vežbu. Tom zgodom prošla je selom povorka članstva, naraštaja i dece od preko 200 učesnika, klicajući Kralju, Jugoslaviji i Sokolstvu. Po završetku povorka pozdravio je prisutne delegat župe brat Mežnarić.

Potom je održana javna vežba, na kojoj je nastupilo u prostim vežbama 18 članova, 44 naraštajca i 18 muške i ženske dece, te u vežbama na spravama 12 vežbača. Pevački zbor Sok. čete Vratissinec otpevao je više pesama. Na javnom nastupu uzele su učešća jedinice: Čakovec, Varaždin, Šenkovec, Vratissinec, Peleklenica i Sivica.

Ovaj je javni nastup pokazao, da je rad Sok. čete Pribislavec bio aktivan, iako sama vežba nije bila tehnički na kakovom stupnju.

Priredbi je prisustvovao preko 1000 seljaka iz okolišnih sela te gradana iz Čakovca. Posle vežbe razvila se ugodna zabava, pa materijalni uspeh također nije izostao. — M. R.

Načelnik Sokolskog društva Bileća, brat Savo Drobničaković, od pre mesec dana stalno se bavi po selima, obilazeći sokolske čete, kojih ima 12 u ovom srezu. Za ovaj cilj on je dobio svoj godišnji odmor, koji po zavetu upotrebljava za pregled i obuku četa. U četama je održao veliki broj predavanja o Sokolskoj Petrovoj petoljetci, upućivao vodeće čete i vežbače u vežbanju, te je mnoge pripremio za društveno takmičenje. Obilazeći čete, proveo je u selima punih 30 dana i zato vreme peške prešao preko 400 km teškog i napornog puta. Blagodareći ovakvom njezinom radu, uspeo je da zavetuje sve članove četa koji su dobrotoljno na to pristali, i rad svih četa krenuo je uvelike napred, što se moglo lako uočiti na godišnjem društvenom takmičenju za prvenstvo, održanom 19. avgusta o. g. Uspeo je nadalje da se osnuje i nova četa u Baljcima, koja je već počela da intenzivno radi. Brat Drobničaković je i ranije posvećivao svoju punu pažnju četama i njihovom radu, često ih obilazeći. On je načelnik društva od pre tri godine, a od 1932. godine je stalno član uprave društva.

Svojim intenzivnim sokolskim radom uspeo je da u društvu obrazuje sve kategorije vežbača. Svega je aktivnog članstva u društvu oko dvesta (svih kategorija). Više puta je u nedostatku stručnih sila u društvu sam vežbao sa svim kategorijama, provodeći u sokolima sve svoje slobodno vreme i pored napornog rada u vojski kao četni narednik škole rez. pešadijskih oficira u Bileći. Zaista lep primer za ugled. — M. R. R.

Sokolsko društvo Bileća dobilo svoju zastavu. Narodni poslanik za srez Bilećki, brat Vojislav Gačinović, poklanjajući punu pažnju Sokolstvu, ovih dana darovao je skupocenu zastavu mesnom Sokolskom društvu, koju će osvetiti na vrlo svečan način 1. decembra ove godine. — M. R. R.

Cetna natecanja i javni sokolski čas u Bileći. Jedan od najuspelijih do sada četnih natecanja i javnih časova održan je u Bileći na Preobraženje 19. pr. m. U ovom natecanju učestvovalo je svih 12 sokolskih četa, koliko ih ima na području Sokolskog društva u Bileći.

Utakmice su počele u jutru u 6 časova, a završene su u podne. Utakmice su rukovodio društveni načelnik brat Savo Drobničaković. Natacalo se u svim granama lake atletike, kako za prvenstvo četa, tako i za prvenstvo pojedinaca, članova i naraštaja.

Posle podne, u prisustvu mnoštva naroda, pred Sokolskim domom, čete su održale javni čas, na kojem su nastupile sve četne kategorije u prostim vežbama i na spravama. I ovaj javni čas je potpuno uspeo.

Po završenom javnom času saopšten je sledeći rezultat natecanja: po članstvu, na prvo mesto došla je četa Meka Gruda, na drugom Ljubomir, a na trećem Zavod; po naraštaju, najbolje se pokazao naraštaj čete Ljubomir, pa Zavod, a treće mesto postigao je naraštaj čete Vrbno.

Od pojedinaca članova prvo mesto osvojio je br. Bogdan Svorcan, drugo br. Trifko Svorcan, četa Meka Gruda, a treće br. Petar Andelić, četa Ljubomir. Od naraštaja, prvo mesto osvojio je br. Milan Dučić, drugo br. Momčilo Đurić, a treće br. Bogdan Zubac, svi iz čete Ljubomir.

Na takmičenju i javnom času vladao je savršen red.

Po saopštenju rezultata uspeha za društveno prvenstvo, sve čete su sa stavama prošle kroz varoš u svečanoj povorci, koju je celokupno građanstvo burno pozdravilo. — M. R. R.

Javna vežba Sokolske čete u Gornjem Miholjcu. 15. avgusta o. g. održala je Sokolska četa Gornji Miholjac svoju javnu vežbu uz učešće braće i sestara iz Podravske Slatine, Vraneševaca, Sopja i Đurđenovca.

Oko 3 sata, baš u vreme kada su se posetoci spremali da dodu na vežbu počela je silna oluja iza koje je sledio jak pljusak tako, da smo već izgubili svaku nadu da će se vežba u opšte moći da održi. Ali ubrzo se je vreme popravilo nakon čega je vežba odmah otpočela. Pre početka vežbe održao je lep pozdravni govor načelnik brat Stevan Marinović. Zatim su uz pratnju glazbe sledile vrlo lepo i skladno izvedene vežbe. U svemu je izvedeno 10 tačaka, od kojih treba naročito istaći skupinu „Vežbe i kola”, koju je neobično lepo izveo ženski naraštaj iz Gornjeg Miholjca, i skupinu „Neka živi Jugoslavija”, koju su izvela muška deca iz Sopja.

Poset je bio odličan, pogotovo kad se uzme u obzir da je padala kiša i da svi gosti koji su nameravali da dodu nisu mogli od kiše da stignu. Isto tako bio je više nego odličan i moralni uspeh, te se je pokazalo, da se i u našem selu makar i sa mnogo muke,

truda i samoodržanja mogu postići neki pozitivni rezultati, samo ako postoje čvrsta i jaka volja. Samo marljivim i istražnim radom moći ćemo postići vidan uspeh i oceličiti naše duhovje za borbu protiv svih neprijatelja Sokolstva. — S. M.

Sokolsko društvo Ugljevik kod Bijeljine, izvršujući zavet, koji je položio kao osnovu svog rada u okviru Sokolske Petrove petoletnice, svečano će proslaviti prvu godišnjicu te petoletnice osvećenjem temelja svoga Sokolskog doma, koji će posvetiti našem mladom Kralju. Neumornim radom uprave i članova društva postignuto je da se mogu već ove godine osvetiti temelji doma, koji se društvo zavetovalo, da će sagraditi za vreme petoletnice.

U vezi sa osvećenjem temelja doma, Sokoli u Ugljeviku svečano će proslaviti rodendan Nj. Vel. Kralja po sledećem programu: dne 5. septembra u 17 časova koncert Rudarske glazbe iz Vrdnika; u 19.30 časova bakljada sa vatrometom; dne 6. septembra: u 5 i 9.30 časova doček gostiju, u 10 časova blagodarenje sa osvećenjem temelja Sok. doma, u 11 časova povorka, u 12 časova narodni ručak, u 15 časova javan čas, u 17 časova zabava.

Na proslavi učestvovaće mesno i okolna sokolska društva i čete, Pevačko društvo „Srbadija“ iz Bijeljine, odred vojske i Rudarska glazba iz Vrdnika.

Društvo poziva svu braću, naročito župe Tuzla, da u što većem broju uzmuti učešće na ovoj svečanosti.

Sokolska radio-predavanja

radio-stanica Beograd-Zagreb-Ljubljana

Sledeća sokolska radio-predavanja održavaju se:

dne 16. septembra predaje brat Dordje Mano Zisi o temi: „Srednjevkovni umetnički spomenici Južne Srbije“ (večernje);

dne 19. septembra predaje brat Milan Čemerkić i Janko Vukićević o temi: „Privreda Južne Srbije“ (popodnevno);

dne 30. septembra predaje brat dr. Milivoje Pavlović o temi: „Naš književni jezik i rečničko blago Južne Srbije“ (večernje);

dne 3. oktobra predaje brat dr. Miraš Kićović o temi: „Kralj Heroj i Mučenik“ (popodnevno);

dne 14. oktobra predaje brat Steva Šijački o temi: „Muzika Južne Srbije“ (večernje);

dne 17. oktobra predaje brat dr. Milivoje Rankov o temi: „Rad higijenskih ustanova na zdravstvenom podizanju naroda u Južnoj Srbiji“ (popodnevno);

dne 28. oktobra predaje brat prof. Josip Nikšić o temi: „Češkoslovački narodni praznik“ (večernje);

dne 7. novembra predaje brat Albert Lovasić o temi: „Vaspitanje dece u Sokolstvu“ (popodnevno);